

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 12. 3. 2019

Število objav: 17

Internet: 9

Tisk: 8

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 1

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 16

Internet	Naslov	Večer o dvomih v očiščeno gradbeništvo (12. 3.)		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Pregled tiska; 11. 3. 2019		
Stran v zbirki: 6	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Nina Ambrož v komentarju Čiste in nove lopate piše o današnjih praksah, ki vrtajo dvom v očiščeno gradbeništvo . Med investitorji so po njenem mnenju votle oziroma projektne firme z minimalnim kapitalom in brez zaposlenih, ki jih je mogoče zlahka zapreti, kupci stanovanj...			

Internet	Naslov	Tretja razvojna os: ker ni term, nočejo priključka		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Delo.si; 344.835, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 8	Avtor	Andrej Čas		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prostorskega načrta, temveč le uveljaviti rešitev, ki odstopa od Idejnega projekta, ostaja pa v mejah prostorsko ureditvenih pogojev, kar je običajna praksa v gradbeništvu . Namesto štirih pasov le dva Uredba o DPN omogoča gradbeni projekt največ do standarda štiripasovne hitre ceste z izven nivojskimi priključki, tako kot...			

Internet	Naslov	Nove tehnologije: dom prihodnosti je pametni dom		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Dnevnik.si; 253.706, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 3. 2019		
Stran v zbirki: 14	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...varnosti. »Prihodnost je vedno prenapihnjena, ampak podcenjena,« pravi. Pametni dom kot stopnja v razvoju Doc. dr. Andrej Tibaut s Fakultete za gradbeništvo , prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru, predsednik združenja siBIM, je povedal, da BIM omogoča sistemsko digitalizacijo grajenega okolja. BIM-pristop...			

Internet	Naslov	(INFOGRAFIKA) Gradbena mrzlica v Mariboru: Kje se gradi, kakšne so cene ...		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Vecer.com; 234.742, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 28	Avtor	Nina Ambrož		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...garažami, in bodo spominjali na delavske čebelnjake. "Mariborski trg bo s stanovanji zasičen, prihaja nepremičninski balon," se ne spreneveda poznavalec gradbeništva Peter Kosi, nekoč šef Granita, ki je zdaj udeležen v Medakov projekt (Danice in Vladimira Gerbec) na Studencih kot nadzornik. Njegova prognoza je, da bi...			

Internet	Naslov	Od krofov do družbene odgovornosti in nagrad za izjemne dosežke		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Finance.si; 147.703, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 11. 3. 2019		
Stran v zbirki: 34	Avtor	Aleš Ogorevc		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Izlake, 18.01.2018 Foto: Aleš Beno Foto: Aleš Beno Za letos v Etiju načrtujejo šestodstotno rast prodaje. Kako kaže trenutno z naročili? »Trendi na trgu gradbeništva in energetike so še vedno ugodni. A medtem ko sem bil lani povsem prepričan, da bomo šestodstotno rast dosegli, letos ni več tako,« je povedal Tomaž Berginc,...			

Internet	Naslov	Optimizem slovenskih podjetij zvođenel – napovedi zaposlovanja najslabše v več kot dveh letih		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Finance.si; 147.703, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 42	Avtor	Lana Dakić		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...anketa ManpowerGroup med slovenskimi podjetji avtor LANA DAKIĆ Čepprav so februarski podatki zavoda za zaposlovanje kazali zelo obetaven začetek sezone v gradbeništvo , pa anketa kadrovske multinacionalke ManpowerGroup za to panogo kaže precej slabše napovedi. Tudi na ravni države bo zaposlovanje do začetka poletja skromnejše...			

Tisk	Naslov	Tretja razvojna os: ker ni term, nočejo priključka		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Delo; 141.000, Slovenija	Stran: 7	Površina: 207 cm ²
	Rubrika, Datum	Prejeli smo; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 43	Avtor	Andrej Čas		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prostorskega načrta, temveč le uveljaviti rešitev, ki odstopa od idejnega projekta, ostaja pa v mejah prostorsko-reditvenih pogojev, kar je običajna praksa v gradbeništvo . Uredba o DPN omogoča gradbeni projekt največ do standarda štiripasovne hitre ceste z zunajnivojskimi priključki, tako kot je načrtovano v idejnem projektu...			

Tisk	Naslov	Gradbena mrzlica		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Večer; 96.000, Slovenija	Stran: 1	Površina: 469 cm ²
	Rubrika, Datum	Naslovna stran; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 44	Avtor	Nina Ambrož		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	xhmm*mm mrzlica lp *1#sT(Bn[afJ]*1 fe kfj'iTBm fe M;#tlf M fe J IM " < * W 1 - ~ " ' . I.f Nina Ambrož Maribor preplavljajo načrti o stanovanjskih soseskah, nekaj se jih že zida, nekaj nepremičnin pa je že zgrajenih in tudi prodanih. Fokus je na območju Studencev, med Pekrsko gorco in			

Tisk	Naslov	Čiste in nove lopate		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Večer; 96.000, Slovenija	Stran: 2	Površina: 247 cm ²
	Rubrika, Datum	V žarišču; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 45	Avtor	Nina Ambrož		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...lopata še enajst let po tako imenovani aferi simbolizira umazane, pokvarjene poslovne prakse. Prav to, kakšne prakse vladajo danes, vrta dvom v očiščeno gradbeništvo . Med investitorji so votle oziroma projektne firme z minimalnim kapitalom in brez zaposlenih, ki jih je mogoče zlahka zapreti, kupci stanovanj in podizvajalci...			

Tisk	Naslov	Gradbena mrzlica v Mariboru		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Večer; 96.000, Slovenija	Stran: 10	Površina: 905 cm ²
	Rubrika, Datum	Maribor; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 48	Avtor	Nina Ambrož		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...garažami, in bodo spominjali na delavske čebelnjake. 'Mariborski trg bo s stanovanji zasičen, prihaja nepremičninski balon,' se ne spreneveda poznavalec gradbeništva Peter Kosi, nekoč šef Granita, ki je zdaj udeležen v Medakov projekt (Danice in Vladimira Gerbec) na Studencih kot nadzornik. Njegova prognoza je, da bi...			

Internet	Naslov	Od krofov do družbene odgovornosti in nagrad za izjemne dosežke		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 3. 2019		
Stran v zbirki: 54	Avtor	Aleš Ogorevc		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Collection, enega v Budimpešti in drugega v Tbilisiju. Za letos v Etiju načrtujejo šestodstotno rast prodaje. Kako kaže trenutno z naročili? »Trendi na trgu gradbeništva in energetike so še vedno ugodni. A medtem ko sem bil lani povsem prepričan, da bomo šestodstotno rast dosegli, letos ni več tako,“ je povedal Tomaž Berginc,...			

Internet	Naslov	Kitajska z znižanjem DDV spodbuja gospodarsko rast		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 57	Avtor	Matej Mazi		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...polovico pa bodo Kitajci prejeli v obliki znižanja davkov. Kitajska bo tako znižala davek na dodano vrednost v proizvodnem sektorju s 16 na 13 odstotkov, v gradbeništvu in transportu z 10 na 9 odstotkov, v storitvenem sektorju, kjer davek na dodano vrednost znaša 6 odstotkov, pa bodo uvedene dodatne olajšave....			

Internet	Naslov	Optimizem slovenskih podjetij zvođenel – napovedi zaposlovanja najslabše v več kot dveh letih		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 65	Avtor	Lana Dakić		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...logistiki, kaže anketa ManpowerGroup med slovenskimi podjetji Čepprav so februarski podatki zavoda za zaposlovanje kazali zelo obetaven začetek sezone v gradbeništvu , pa anketa kadrovske multinacionalke ManpowerGroup za to panogo kaže precej slabše napovedi. Tudi na ravni države bo zaposlovanje do začetka poletja skromnejše...			

Tisk	Naslov	Optimizem slovenskih podjetij zvođenel - najslabše napovedi zaposlovanja v zadnjih dobrih dveh letih		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Finance; 55.000, Slovenija	Stran: 4	Površina: 916 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 67	Avtor	Lana Dakić		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...v proizvodnji in logistiki LANA DAKIĆ lana.dakic@finance.si Čepprav so februarski podatki zavoda za zaposlovanje kazali zelo obetaven začetek sezone v gradbeništvu , pa anketa kadrovske multinacionalke ManpovverGroup za to panogo kaže precej slabše napovedi. Tudi na ravni države bo zaposlovanje do začetka poletja skromnejše...			

Tisk	Naslov	Letos ne pričakujemo razcveta, a prav hudo tudi ne bo		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Finance; 55.000, Slovenija	Stran: 22	Površina: 787 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 69	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...opremo (CECE). Viaggi bo eden izmed govorcev na 2. gradbeni konferenci Biznis & trendi v gradbeništvu , ki bo 26. in 27. marca v Portorožu. Kako ocenjujete gradbeni sektor na evropskem trgu in tudi globalno v minulem letu? Gradbeništvo je lani okrevalo že četrto leto zapored. V prvi polovici leta seje rast nadaljevala, čeprav...			

Tisk	Naslov	Lumar in Roto letošnja dobitnika znaka kakovosti v graditeljstvu		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	Finance; 55.000, Slovenija	Stran: 21	Površina: 393 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 71	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Lumar in Roto letošnja dobitnika znaka kakovosti v graditeljstvu Lumar je okoljsko priznanje ZKG dobil za razvoj sistemskih rešitev za skoraj ničenergijske hiše, ki jih proizvajajo pod lastno blagovno znamko, Roto pa za malo čistilno napravo ecoBbox SBR-Q. Lumarjeve nizkoenergijske hiše Lumarjeva			

Tisk	Naslov	Obiski krajevnih skupnosti		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	Gorenjski glas - Loške novice ; , Slovenija	Stran: 4	Površina: 612 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 12. 3. 2019		
Stran v zbirki: 73	Avtor	Karabegovič Kavdija Škrbo		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...premoženjem; odlok o postopkih, pogojih in merilih za sofinanciranje letnega športa; predlog odloka o določitvi stroškov lokacijske preveritve, ki ga prinaša nov gradbeni zakon , s katerim bo moč vlagati manjše popravke; predlog odloka o turistični in promocijski taksi; osnutek odloka o ustanovitvi javnega lekarniškega zavoda Gorenjske;...			

Večer o dvomih v očiščeno **gradbeništvo** (12. 3.)

Nina Ambrož v komentarju Čiste in nove lopate piše o današnjih praksah, ki vrtajo dvom v očiščeno **gradbeništvo**. Med investitorji so po njenem mnenju votle oziroma projektne firme z minimalnim kapitalom in brez zaposlenih, ki jih je mogoče zlahka zapreti, kupci stanovanj in podizvajalci pa lahko nato ostanejo s kupom težav.

"Lopate so čiste in nove, zatrjujejo vsi po vrsti. Čeprav se v ozadju nekaterih aktualnih investitorjev skrivajo stari igralci, nekoč razvpiti gradbeni baroni iz velikih mariborskih podjetij, kot sta bila Konstruktor in **MTB**, in vedo, da se načrtuje preveč in da najbrž ne bo zgrajeno vse. (...) Podatki, da so Primius gradnje dobile gradbeno dovoljenje neverjetno hitro, v zgolj 53 dneh, Studenec in Vivalavida sta nanj morala čakati več mesecev, Novogradnje Maribor pa celo več kot eno leto, so domneve, da so javne institucije servis za izbrane, le še podkrepile. (...) Nekateri občani pa se sprašujejo, zakaj se občina udinja zasebnim investitorjem, ki tolčejo profit in od katerih bi lahko zahtevala, da naj ob blokovskem naselju (so) financirajo knjižnico, šolo ali ambulanto, ki bodo v korist vsem."

Tretja razvojna os: ker ni term, nočejo priključka

Pobuda Podgorčanov za ukinitvev priključka je morda poznata, a je kljub temu ni mogoče kar preslišati.

FOTO Mateja Kotnik

Za razvoj termalno-zdraviliškega centra je pomembnejše vse kaj drugega, kot pa oddaljenost priključka na hitro cesto – na primer zadostna količina dovolj vroče vode. Če je bil avtocestni priključek Podgorje načrtovan zaradi term, kot 28. februarja v Delu navaja članek Mateja Kotnik z zgornjim naslovom, potem je rešitev enostavna: mirno ga lahko opustimo.

Za ukinitvev priključka

Pobuda Podgorčanov za ukinitvev priključka je morda poznata, saj je bila javna razprava v postopku sprejema Državnega prostorskega načrta že v davni jeseni 2011. Vendar je dejstvo, da bi izvedba tretje osi po originalnem Idejnem projektu s priključkoma Podgorje in Slovenj Gradec jug poslabšala prometne razmere v Podgorju in še bistveno bolj v območju mesta, na Podgorski in Celjski cesti. Koridor Ravne – Kotlje – Slovenj Gradec je naravna bližnjica tako za dnevne delovne migrante kot za daljinski promet. Prometni modeli kažejo danes in v projekcijah za leto 2030 približno enake vrednosti povprečnih letnih dnevnih obremenitev (PLDP) na odsekih med Ravnami in Dravogradom in Ravnami in Slovenj Gradcem preko Kotelj.

Porazdelitev prometnih tokov se ne bo bistveno spremenila tudi po izgradnji HC med Ravnami, Dravogradom in Slovenj Gradcem. Pomemben vpliv na prometne tokove bo prinesla še cestnina, kar pa v izračunih prometnih modelov ni zajeto.

Opisane okoliščine in ostali kriteriji umeščanja prometnic v prostor so vzrok temu, da je MOSG že v pripravi Občinskega prostorskega načrta opustila staro traso južne obvoznice in pričela s postopki za umestitev nove trase preko toplarne, Dobrovskega gozda, s priključkom na HC ob Homcu in navezavo na krožišče Šmartno. Žal pa zaradi dolgotrajnih usklajevanj z DARS obvoznica še ni prostorsko umeščena, čeprav ni več nobene dileme o trasi, tehničnih rešitvah priključevanja na HC in tudi ne o tem, da se mora obvoznica graditi sočasno s tretjo osjo.

FOTO Mateja Kotnik

Strah Podgorčanov pred povečanimi prometnimi obremenitvami skozi naselje do njihovega priključka je torej zaradi izgradnje južne obvoznice in priključka Homec skoraj odveč – ne pa povsem, saj vsak priključek generira novi promet. Njihova pobuda je še vedno legitimna in ne glede na to, da je projekt HC že v fazi izdelave gradbene dokumentacije, jo je mogoče resno obravnavati. Odpraviti zahteve krajanov z odgovorom, češ da »državnega prostorskega načrta ni mogoče kar tako spreminjati«, je nestrokovno zavajanje, ko nas želi neki uradnik po najlažji poti odpraviti. Nihče namreč ne želi spreminjati državnega prostorskega načrta, temveč le uveljaviti rešitev, ki odstopa od Idejnega projekta, ostaja pa v mejah prostorsko ureditvenih pogojev, kar je običajna praksa v **gradbeništvu**.

Namesto štirih pasov le dva

Uredba o DPN omogoča gradbeni projekt največ do standarda štiripasovne hitre ceste z izven nivojskimi priključki, tako kot je načrtovano v Idejnem projektu (IDP). Zahtevnejšega gradbenega projekta, kot ga dopušča DPN, ni mogoče načrtovati, dopuščene pa so manj zahtevne rešitve. Najboljšo dokaz, da je temu tako, najdemo v Resoluciji o nacionalnem programu razvoja prometa v RS Sloveniji do 2030 (sprejeta 2016), ki med ukrepi za izboljšanje prometne dostopnosti Koroške v točki Ro. 9.1. navaja »nova dvo– ali štiripasovna povezava med Slovenj Gradcem, Velenjem in A1«!

Če torej dokument, ki ima naravo zakona, dopušča opustitev kar polovice Idejnega projekta (namesto štirih pasov le dva), zakaj potem ne bi bilo mogoče opustiti nekega priključka, ki ga krajani ne želijo: argument (terme), zaradi katerega so ga vključili v Idejni projekt, se je izkazal za lase prevlečenega, o prometni upravičenosti/učinkovitosti tega priključka pa tako nima smisla izgubljati besed. Investitor bi moral takšno pobudo krajanov, ki mu izboljša ekonomičnost projekta, z veseljem posvojiti.

Dnevnik.si

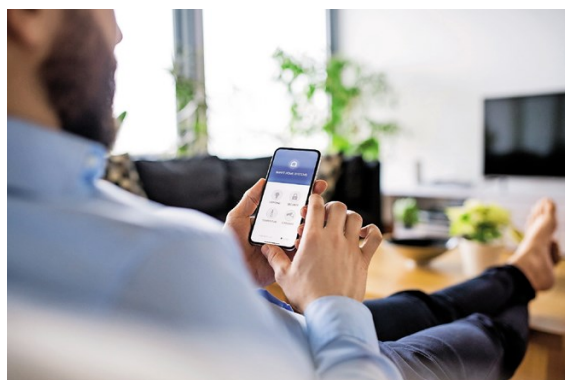
PAMETNA HIŠA

11. marec 2019

11. marec 2019 10:55

Nove tehnologije: dom prihodnosti je pametni dom

V pametnem domu bodo najrazličnejše infrastrukture pametno izkoriščene tako, da nam bodo resnično v pomoč. Vedno pomembnejša postaja uporabniška izkušnja, se je strinjalo več kot 100 udeležencev današnje konference, ki jo je organizirala GZS v sodelovanju s SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo, Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo RS, Ministrstvom za zunanje zadeve RS in javno agencijo SPIRIT Slovenija.

Priznani strokovnjaki iz tujine in Slovenije so spregovorili o prihodnosti bivanja in gradenj, integraciji pametnih domov v pametna mesta in skupnosti, redefiniciji doma in vlogi človeka v takšnem okolju. Konferenca je del EU Cluster Weeks 2018–2019. Odprta je bila tudi razstava o prihodnosti bivanja, ki bo v Domu gospodarstva do 11. aprila.

Slovenija tehnološko (še) zaostaja za Evropo

Boštjan Gorjup, direktor BSH Hišni aparati in predsednik GZS, je uvodoma poudaril, da je GZS že 168. povezovalni most med državno politiko in gospodarstvom ter pomaga ustvarjati dobro

NAJNOVEJŠE

Nove tehnologije: dom prihodnosti je pametni dom
7 min

Pot v Alabamo znova obudila govornice o dvojnici Melanie Trump
16 min

Mayeva še ni dobila dodatnih zagotovil iz Bruslja
30 min

Na Japonskem obeležujejo obletnico cunamija in jedrske katastrofe
47 min

Doseganje podnebnih ciljev le s povezovanjem države, gospodarstva in širše družb...
55 min

V Amsterdamu več tisoč ljudi na podnebnem shodu
1 ura

Umrli še en igralec iz serije Beverly Hills 90210 - Jed Allan
1 ura

Vse objave

poslovno okolje. Izzivi globalizacije so pomembni. EU se je na to odzvala s strategijo pametne specializacije. V Sloveniji imamo devet SRIP, ki povezujejo podjetja, ki lahko skupaj dosegajo velike sinergijske učinke. Razstave, tako tokratno kot tudi prvo in vse nadaljnje, vidi Gorjup kot majhne kamenčke v mozaiku, da pokažemo, kaj smo in kaj znamo, hkrati pa nam omogočajo, da vidimo, kaj je treba še narediti, da bodo jutri naši izdelki še boljši, še zahtevnejši. Po besedah Mateja Gajzerja, direktorja SRIP PSiDL, SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo deluje na širokem področju trajnostnih stavb in doma. Digitalizacijo in dekarbonizacijo vidi kot osrednji temi, ki bosta vplivali na razvoj rešitev za stavbe in dom. Izpostavil je tudi številne odprte izzive in priložnosti.

Predsednik Državnega sveta RS **Alojz Kovšca** se je navezal na predsednika GZS in Državni svet RS označil kot vzdrževalca mostu, da se ta ne bi iz takih ali drugačnih razlogov podrl. DS se trudi biti križišče med različnimi idejami, dejavnostmi in jih skuša prenašati iz sfere družbenega udejstvovanja v institucionalno sfero. Izpostavil je, da Slovenija tehnološko zaostaja za Evropo, napredek pa kompenziramo z delovno intenziteto. Za prihodnost vidi le dve možnosti – ali bo delavec trikrat bolj produktiven ali pa bo znal upravljati stroj, ki bo opravil trikrat več dela. Kritičen je bil do izobraževalnega sistema, ki ne daje tistega znanja in spretnosti, ki jih gospodarstvo potrebuje. Verjame, da je veliko poslovnih priložnosti, kjer se lahko z lesom, znanjem in integracijo sodobnih tehnologij izkažemo. Čas je, da se povezujemo in skupaj oblikujemo rezultate, ki nas bodo ponesli v svet.

Urbanizacija je eden največjih veletrendov

Generalna direktorica finskega združenja gradbenih inženirjev – RIL dr. Miimu Airaksinen je spregovorila o prihodnosti pametnih stavb in pametnih mest. Urbanizacija je ena največjih veletrendov. Več kot 90 odstotkov ljudi v razvitih

državah že živi v mestu, hkrati pa tam nastaja več kot 70 odstotkov celotnega CO₂. Pametno mesto je treba videti kot funkcijsko enoto, ki sama po sebi ni vrednota, omogoča pa dobro življenje, učinkovitost virov in gospodarsko rast. Po besedah Airaksinenove je vse medsebojno povezano. Vsako sekundo se 127 novih naprav poveže z internetom, uporaba mobilnih podatkov eksponentno narašča. Opozorila je na spremembe v energetskega sistema z vse več različnimi obnovljivimi viri energije, čemur je treba prilagoditi urbano načrtovanje, porabo energije in tudi mobilne sisteme. Internet stvari se vse bolj spreminja v stvari pomena (Things of meaning). Pri načrtovanju mest je ključno, da se zavedamo, komu so namenjena. Danes oblikujemo mestne strukture za ljudi, ki še sploh niso rojeni. Zato potrebujemo veliko fleksibilnosti in prilagodljivosti pri infrastrukturi. Hkrati pa je ključnega pomena trajnost. Dotaknila se je tudi fleksibilne uporabe prostora, novih modelov lastništva in tudi vpliva klimatskih sprememb ter vremenskih pojavov na načrtovanje bivanjskih prostorov in mest ter kibernetike varnosti. »Prihodnost je vedno prenapihnjena, ampak podcenjena,« pravi.

Pametni dom kot stopnja v razvoju

Doc. dr. **Andrej Tibaut** s Fakultete za **gradbeništvo**, prometno **inženirstvo** in arhitekturo Univerze v Mariboru, predsednik združenja siBIM, je povedal, da BIM omogoča sistemsko digitalizacijo grajenega okolja. BIM-pristop je (digitalen) pogoj za kakovostno grajeno okolje, ki je predpogoj za pametna mesta. Pametna (organizirana) mesta so predpogoj za e-mobilnost, avtonomna vozila ... Tehnologije e-mobilnosti prehitevajo infrastrukturo mest in okolja. **Friderik Knez** z Zavoda za **gradbeništvo**, predsednik strokovnega sveta SRIP PSiDL, meni, da stavba ni enako dom. Dom je paradigma, kjer udobno živimo, ustvarjamo, delamo, in je podprta s tehnologijami, ki nam jih

omogoča današnji čas. Te v veliki meri temeljijo na elektroniki, a ne le na tem. Dom prihodnosti je pametni dom. Danes razumemo pametni dom kot stopnjo v razvoju. Pričakujemo mnogo več kot le daljinsko in glasovno upravljanje, je bil jasen. Pravi koncept mora postaviti uporabnika v središče. Dom prihodnosti bo multimodalen prostor z visoko stopnjo avtomatizacije, ki bo uporabniku skrita. Tehnologije stavbe prihodnosti so zapletene, zato verjamemo, da se bo tehnologija umaknila človeku. Uporabnik se ne bo več ukvarjal s sistemi, ki bodo delovali v stavbi, ker bo to preveč zapleteno. Namesto tega bo stavba omogočala uporabniku čim več, kar si bo zaželel. Tak preskok ni možen brez redefinicije bistva bivanja – ponuditi je treba bivanje, ne naprav in stavb kot takih. Trenutno smo v fazi fragmentiranih rešitev. Na koncu se je vprašal, ali smo zreli za spremembo.

Prestrukturiranje našega bivanja

Izvršni direktor GZS **Samo Hribar Milič**, ki je vodil okroglo mizo, je uvodoma navedel, da ustvarjajo gospodarski subjekti že danes marsikaj od tistega, kar je treba za prihodnost bivanja, in žanjejo rezultate, hkrati pa se zavedajo razvojnih izzivov in pasti, s katerimi se je treba soočiti. Imamo številne igralce, ki ustvarjajo dodano vrednost, zasledujoč razvojne trende in pričakovanja, da bomo izdelovali energijsko varčne, za bivanje prijetne, vse bolj trdne in trajne domove.

SRIP so eden ključnih členov strategije pametne specializacije, meni **Jernej Salecl**. Zaveda se nujnosti, da na podlagi usmeritev prilagajajo vlaganja v RR še bolj smelo kot doslej. Fond stavb je po njegovih besedah, kakršen je, starost velikega števila stavb je zaskrbljujoča. En korak, kako zagotoviti večjo učinkovitost na prehodu v pametne stavbe, je gradnja po principu BIM. Na ta način je oblikovan tudi akcijski načrt, ki naj bi bil v kratkem potrjen na vladi.

Dr. **Tomaž Vuk** meni, da je cement najbolj uporaben material na svetu, zlasti v **gradbeništvu**, seveda pa mora imeti čim nižji okoljski odtis. V Salonitu Anhovo so znižali emisije CO₂ za prek 20 odstotkov na enoto proizvoda. Nekatere spremembe v prihodnosti v smeri bolj prijaznega doma so zato, ker jih želimo, druge pa so nuja, pravi, in kot primer navede klimatske spremembe ter dejstvo, da mesta prispevajo prek 70 odstotkov vseh emisij k podnebnim spremembam. Nujno bo zato narediti korak za prestrukturiranje našega bivanja. Dotaknil se je tudi obstoječega stavbnega fonda in nujnosti povečati produktivnost gradbenega sektorja, ki zdaj po produktivnosti zaostaja za produktivnostjo v EU. To področje bo treba celostno nagovoriti, od prostorskega načrtovanja, povečanja učinkovitosti gradenj do učinkovitega in dobro vzdrževanega stavbnega fonda.

Bogdan Božac je povedal, da so doslej izdelali 28.000 enostanovanjskih objektov, stanovanjskih hiš ter okoli 400 javnih objektov z leseno konstrukcijo. Tudi v prihodnje nameravajo izhajati iz tradicije gradnje z naravnimi materiali, saj ocenjujejo, da je les izvrsten odgovor na zmanjševanje emisij. Želijo pa obstoječe izkušnje bivanja nadgraditi z novimi tehnologijami bivanja in rešitvami, ki bodo ponujale večje udobje, sledenje željam uporabnika. Izpostavil je tudi pomen demonstracijskih projektov.

Po besedah dr. **Boštjana Pečnika** bo Gorenje v prihodnosti proizvajalo ne le izdelke, temveč tudi storitve, ki bodo lajšale vsakodnevno življenje. Uporaba izdelkov v prihodnosti bo enostavnejša kot danes. V sodelovanju v SRIP vidi vrsto prednosti. Sedaj imajo pogosto možnost za bolj poglobljen pogled, kaj so cilji prihodnosti, izzivi, dodane vrednosti posameznih podjetij in dodana vrednost sodelovanja med temi podjetji.

O novih naložbah tudi v Indiji

Tudi za njih kot proizvajalca naprav v domovih je sodelovanje v SRIP zelo pomembno.

Sodelovanje pri demonstracijskih projektih predstavlja živ razvojni laboratorij, kjer lahko rešitve preizkušajo in optimirajo, preden jih dajo na trg.

V Robotini avtomatizacijo objektov izvajajo že 20 let, vedno bolj se približujejo pametnemu bivanju, pravi **Devid Palčič**. Tehnološko se domovi usmerjajo v sodelovanje raznih medsebojno povezanih naprav. Pomen varnosti, učinkovitosti, zdravja ... je označil kot uporabniško izkušnjo. Da to dosežemo, morajo naprave sodelovati, je poudaril, in dodal, da morajo seveda biti zato izpolnjeni tudi različni tehnološki in drugi pogoji. Infrastrukturo morajo ponuditi tudi drugim, da na njej izdelajo svoje proizvode, sicer pametnega doma ni mogoče doseči.

Ob koncu konference pa je **Ravi Kumar Jain**, gospodarski predstavnik na veleposlaništvu Indije, predstavil pobudo indijske vlade o novih naložbah v pametna mesta ter inovacije v **gradbeništvu**.

(vir: gzs.si)

Nina Ambrož

12.03.2019, 01.49

Ali Maribor res potrebuje okoli dva tisoč stanovanj, kolikor naj bi jih zgradili v kratkem? Bo trg posrkal toliko stanovanj in s cenami, kakršne so nastavljene zdaj, ali gre za napihovanje nepremičninskega balona in novo krizo?

V Mariboru se gradi ali pa se načrtuje gradnja, kot se ni že nekaj let. Govori se o gradbenem bumu, razcvetu, in zdi se, da so časi ekspanzije, zlasti na območju Studencev, kjer je med Pekrsko gorco in okoli Qlandie skoncentriranih največ projektov. A pod to navidezno bleščečo podobo na stotine bodočih novih stanovanj se nabira nekaj dilem, in ko gledamo pod površje, se bolj kot razcvet izrisuje mrzlica - napeto, vročično je. Oglaševanje z lepimi slikami je v polnem zamahu, teče že tudi prodaja. Investitorji si gledajo pod prste.

Eno večjih in pomembnejših vprašanj je, ali Maribor res potrebuje okoli dva tisoč stanovanj, kolikor naj bi jih, tako čez palec, mesto dobilo v relativno kratkem času, in na kateri

osnovi, analizi so utemeljeni gigantski projekti? Ali bo trg posrkal toliko stanovanj in s cenami, kakršne so nastavljene zdaj, ali gre za napihovanje balona? Drugo področje, ki vpliva na kakovost in zanesljivost gradnje, je, kdo so investitorji. Kako postavljajo stanovanjske soseske, s čigavimi finančnimi viri in s kom zidajo, če vemo, da gradbenih podjetij, ki bi imele lastno gradbeno operativo, torej delavce izvajalce, ni več ali pa jih je zelo malo? Ta vprašanja smo poskušali prečesati z nekaterimi večjimi investitorji.

Občina: Gostota pozidave ni problematična

"Prav je, da se v Mariboru gradijo nove soseske," meni Mestna občina Maribor, ki jo vodi župan **Saša Arsenovič**. "Glede na to, da je bila v času gospodarske krize gradnja stanovanj ustavljena, se sedaj še bolj vidi in občuti gradbeni bum. Površine, na katerih so sprejeti prostorski akti ali pa se gradnja že izvaja, so bile določene z urbanističnimi dokumenti, pri pripravi katerih so bile izvedene ustrezne analize," pojasnjujejo, kaj je temelj, iz katerega izhajajo potrebe po številu novih stanovanj. Dodajajo, da "zasebni investitorji svoje projekte izvajajo v skladu s svojimi poslovnimi plani in analizami, ki za njimi stojijo. Njihova obveza je, da

komunalno in energetska infrastrukturo zgradijo na svoje stroške. Za kakovost in zanesljivost izvedbe mora skrbeti gradbeni in projektantski nadzor." Gostota pozidave, denimo na Studencih, ni problematična, trdijo na občini, morebitne nove nepremičninske krize njihovi radarji ne zaznavajo.

Kosi: Prihaja nepremičninski balon

Ocena nekaterih gradbincev je drugačna kot jo ima mariborska občina, menijo namreč, da obstaja bojazen posiljevanja prostora, Studenci pa lahko postanejo druga mariborska Nova vas, strnjeno betonsko naselje z visokimi bloki s podzemnimi garažami, in bodo spominjali na delavske čebelnjake.

"Mariborski trg bo s stanovanji zasičen, prihaja nepremičninski balon," se ne spreneveda poznavalec **gradbeništva Peter Kosi**, nekoč šef Granita, ki je zdaj udeležen v Medakov projekt (**Danice in Vladimira Gerbec**) na Studencih kot nadzornik. Njegova prognoza je, da bi lahko počilo čez približno leto in pol. "Maribor lahko v tem trenutku prenese 250 novih stanovanj. Zmagovalec bo tisti, ki bo zgradil in prodal prvi."

Kare Koroška (Center, med Koroško cesto in Koprivnikovo ulico)
IGOR NAPAST

Pinter: Stanovanj bo preveč, vsi ne bodo končali projektov

Podjetje Primius gradnje, katerega polovični lastnik je **Primož Pinter**, polovico pa ima ptujska družba Sim nepremičnine **Ivana Šipka**, na zemljišču na Studencih, ki ga je decembra 2017 odkupilo od mariborske občine za 1,6 milijona evrov, gradi 20-milijonsko solesko z dvema ogromnima objektoma in vrstnimi hišami. Direktor Primož Pinter pravi: "Zdaj je trenutek, ko imamo svojih pet minut, in ta čas izkoriščamo. Trenutno graditi stanovanja ni pretirano tvegano."

Maribor potrebuje 500 stanovanj." Tisoč stanovanj ali več, kolikor je napovedanih, je po njegovem pretirana želja. "Vsi ne bodo končali projektov," izraža dvom.

"Krizo se lahko ponovi, ker se investitorji ne obnašajo dovolj odgovorno"

Primus gradnje so bile ustanovljene z 8000 evri kapitala novembra 2017, torej mesec pred nakupom parcel, in so podjetje brez operative. Gradijo s kooperanti, glavni izvajalec je družba Proconcrete iz Nove Gorice. Kupcem za morebitne skrite napake jamčijo "z bančno garancijo, ki je pet odstotkov od pogodbene vrednosti, v 26 mesecih, kakor je zakonsko določeno". Sklenjenih imajo 43 kupoprodajnih pogodb s plačano desetodstotno aro. Kupci so pretežno Mariborčani. Investicijo financira banka Sparkasse. Pinter pojasnjuje, da "je financiranje fazno. Prodati moramo dve tretjini stanovanj v prvem objektu, da bo banka financirala drugi del investicije. Lastna udeležba na zahtevo bank je bistveno višja, kot je bila

pred desetimi leti, 30 odstotkov. Ker nimamo dovolj lastne udeležbe, ne moremo graditi vsega naenkrat," razlaga. O tem, od kod novemu podjetju, ki ni ustvarilo še nič, denar za megainvesticijo, Pinter ni želel govoriti. Je pa dejal: "Ker sem bil sam prekratek, sem si poiskal partnerja (Sim nepremičnine, op. p.). V moji družini smo leta 2003 prodali veliko podjetje Kograd gradnje in tudi iz takratne kupnine izvira financiranje," se sklicuje na stari družinski kapital in pomoč staršev, zlasti očeta **Marjana Pinterja**, nekdanjega mariborskega velegradbinca, ki je po odhodu iz Kograda vodstveno in lastniško vstopil v Konstruktor, zdaj pa je upokojen.

Naselje Primius (Studenci, severno od Qlandie)

IGOR NAPAST

Jeričević: Cene so zelo realne

"Študije kažejo, da se je v zadnjih 50 letih gradilo povprečno 700 stanovanjskih enot na leto. Ali lahko iz tega sklepamo o prihodnosti, ni zanesljivo, ampak nekaj sto stanovanj letno Maribor lahko proizvede in proda," ocenjuje **Andrej Jeričević**, direktor G konstrukcij in Novih vrtov. "Cene so zelo realne za drugo največje mesto v Sloveniji."

"Maribor lahko v tem trenutku prenese 250 novih stanovanj. Zmagovalec bo tisti, ki bo zgradil in prodal prvi"

Projekt klasične gradnje večjih blokov na Studencih peljejo preko januarja letos ustanovljene projektne firme Novi vrtovi G konstrukcij **Antuna Jeričevića**. Gradijo z Nanomontovimi inštalaterji in Šarijevimi zidarji. Investicijo financirajo z bančnim kreditom in 20 odstotki lastnega vložka, ki so ga

Novi vrtovi dobili kot posojilo iz povezanih podjetij (Novogradnje Maribor - Nanomont - G konstrukcije - Luna plan), ki so na trg že lansirali nekaj nepremičnin. Pogoj za odobritev bančnega kredita je 20 prodanih stanovanj od 65 v prvem bloku. "V dveh dneh smo za Nove vrtove dobili 40 pisnih rezervacij," Jeričević to poveže v ugotovitev, da je povpraševanje po stanovanjih izjemno.

Novi vrtovi (Studenci, med Engelsovo ulico, Lidlom in Qlandio) | IGOR NAPAST

Polak: Investitorji so neodgovorni

Tomaž Polak, lastnik in prokurist SH Globala, ki je na Studencih že postavil nekaj vrstnih hiš, začel pa je graditi tudi večstanovanjske zgradbe, masovni, hitri gradnji ni naklonjen. Aktualne projekte konkurentov opazuje z zadržkom. Skrbi ga, da "se kriza lahko ponovi, ker se investitorji ne obnašajo dovolj odgovorno. Morali bi ponuditi sodobne nepremičnine, ne pa, da nekateri gradijo zastarelo in pod ceno, kar dolgoročno ne prinaša razvoja." SH Global stavi na razpršeno, butično, elitno gradnjo z zeleno okolico in iz naravnih, kakovostnih materialov, z individualnimi toplotnimi črpalkami. V stanovanjih na Studencih bodo starejši lahko koristili storitve Doma pod gorco, Polak poudarja, da je to edinstveni program oskrbe v Sloveniji. Njihovi kupci "so zahtevni, finančno močnejši in intelektualci, odvetniki, sodniki, zdravniki", našteva. Ta klientela si želi "nadstandard, zagrajeno območje, kamor ne more vstopiti vsak", zato v Radvanju načrtujejo z ograjo zaprto, samooskrbovano sosesko z delikateso, estetskim centrom, velnesom v naravi, lekarno in zasebnim vrtcem s koncesijo.

Studenci Sunset Elite je samo eden izmed številnih projektov, ki se načrtujejo na Studencih. | *ANDREJ PETELINŠEK*

Marca 2015 ustanovljen SH Global ima po podatkih baze Gvin 176.000 evrov kapitala, leta 2017 je imel 1,8 milijona evrov prihodkov in 82.000 evrov dobička. Gradi s podizvajalci, ker operative nima. Finančne konstrukcije investicij ne razkriva, a brez kredita in visoke lastne udeležbe ne gre.

Sinovec: Kolikor imajo, toliko gradijo

Da naselje v Brezju gradi izključno z lastnimi viri financiranja, pa zatrjuje **Boris Sinovec**, direktor in lastnik družbe Vivalavida, ki je leta 2015 nastala z oddelitvijo podjetja Flegis.

"Kolikor imamo, toliko gradimo," neobičajno podjetniško logiko predstavi Sinovec. "To je tudi jamstvo za kupce. Po zaključku tega projekta ne bomo zaprli podjetja." Vivalavida ima dvomilijonski kapital, predlani je pridelala dobrega pol milijona evrov prihodkov, nima lastnih gradbenih delavcev, nizkoenergetske hiše s pametnimi inštalacijami, lokalnim lesom in drugimi posebnimi dodatki postavlja postopno in s podizvajalci. Rezervacije kupcev kar dežujejo.

Maribor: Soseka Brezje (Brezje, Na podrtem, za cerkvico ob Stražunu)

IGOR NAPAST

Kje bo Maribor še pozidan

Mestna občina Maribor navaja še nekaj stanovanjskih projektov v načrtu, vendar pravi, da nima podatkov o aktivnostih in investitorjih. "Naročnik prostorskih dokumentov namreč ne predstavlja nujno investitorja, ki bo gradnjo realiziral," pojasnjujejo. Neznank mrgoli. Je pa znano, da naj bi na Pobrežju blizu Puhove ulice zgradili skupno 535 stanovanj. Severno od pokopališča na Pobrežju je predvidenih 1050 stanovanj. Občinski sektor za prostor ne pozna podrobnosti soseske ob bivši opekarni v Košakah z 250 enotami in za 46 stanovanjskih enot v centru, v podaljšku Bezenškove ulice. Kaj bo s projektom s 130 enotami v Brezju med Dupleško cesto in Stražunskim gozdom, se tudi ne ve. Aktivnosti za 37 vrstnih hiš in bloka južno od Dupleške ceste v Brezju naj bi bile v teku. O načrtih na Taboru, 155 stanovanjih v Magdaleni in 2250 enotah v poslovno-stanovanjskem kompleksu višjih etažnosti, ni drugih informacij.

Maribor: Novo Pobrežje (Pobrežje, med gramoznico, Sparom in Mercatorjem) | IGOR NAPAST

Na Studencih je poleg znanih velikih stanovanjskih sosesk predvidenih še 34 stanovanj zahodno od krožišča Erjavčeve ulice in Limbuške ceste. V Radvanju in Pekrah občina omenja 78 hiš dvojčkov vzhodno in zahodno od Ceste Graške Gore. "Ob Rožnodolski ulici CGP želi spremeniti izvedbeni akt. Za 30 individualnih objektov v vzhodnem delu Laznice je bilo gradbeno dovoljenje pridobljeno že pred leti, vendar se gradnja ni začela." Ob tem je še nekaj praznih površin, namenjenih stanovanjski gradnji, za katere izvedbeni akti še niso bili sprejeti, občina izpostavi območje južno od Ceste XIV. divizije.

Od krofov do družbene odgovornosti in nagrad za izjemne dosežke

Čas branja: 3 min

0

11.03.2019 05:00

Najbolj zanimivi prispevki preteklega tedna

ALEŠ OGOREVC

Letošnji nagrajenci GZS za izjemne gospodarske dosežke so: Rok Barbič, Peter Kosin, Tomaž Berginc, Rudolf Horvat, Dušan Olaj, Srečko Jesenek.

Foto: Jure Makovec

Več iz teme:

[izvozniki >](#)[družba >](#)[podjetja >](#)[okolje >](#)[Gospodarska zbornica... >](#)[Don Don >](#)[Stilles >](#)[Tomaž Berginc >](#)[ETI >](#)[Tomaž Pipinič >](#)

Kako dobitke gospodarskih oskarjev utemeljujejo na **GZS**, si preberite **na povezavi**.

Izvozniki.si - najboljše iz Slovenije

Ne zamudite zgodb o uspešnih podjetjih, kako jim uspeva in kaj načrtujejo. Pridružite se tudi vi naročnikom na **tedensko epismo Izvozniki.si**. V njem so zbrane zgodbe, ki jih v tednu dni objavimo na portalu Izvozniki.si in na tematskih straneh v časopisu Finance.

Oglejte si primer zadnjega episma Izvozniki.si in se nanj brezplačno naročite.

Sodelujte v izboru Tovarna leta 2019

Uspešna industrijska podjetja **vabimo**, da svoje napredne tehnologije in dobre prakse v proizvodnji postavite ob bok drugim in se potegujete za prestižni naziv **tovarna leta 2019**.

V prihodnje bomo na Izvozniki.si dajali več pozornosti družbeni odgovornosti podjetij in v mesečni rubriki podrobneje predstavili tovrstne posamezne podpornike in partnerje Izvozniki.si ter njihove tovrstne aktivnosti. Začenjamo s pregledom, kaj podjetja med drugim počno za dvig svojega ugleda, kako spreminjajo okolje in lokalno skupnost, v katerem delujejo, in kako v to vključujejo svoje zaposlene.

Preberite tudi:

- Kako podjetja gradijo ugled z odgovornostjo do družbe in okolja

- Tri glavne prednosti družbene odgovornosti
- Ob pomanjkanju talentov sta čedalje pomembnejša ugled delodajalca in vlaganje v zaposlene
- Sprememba v načinu razmišljanja lahko v organizaciji spodbudi nov duh inovativnosti

Foto: Arhiv Don Don

Modernizaciji linije v Kranju, s katero bodo pripravili približno trikrat več krofov kot do zdaj, sledi otvoritev tovarne za peko somunov oziroma lepinj

V pustnem tednu smo pisali tudi o krofih. Pekovska družba **Don Don** načrtuje zaključno fazo projekta postavitve najsodobnejše tovarne za cvrte proizvode v regiji predvidoma opraviti jeseni prihodnje leto, **so nam sporočili iz skupine.**

Foto: Mateja Bertonec

R. Barbič: Stilles smo naredili za prepoznavno znamko, a kaj, ko nam država z ukrepi slabi konkurenčnost

V Stillesu iz Sevnice so v zadnjih treh letih podvojili prihodke in dobiček. Podjetje jim je uspelo preobraziti tako, da dobivajo najbolj prestižne posle. Letos bodo opremili dva petzvezdična hotela za verigo Marriott Autograph Luxury Collection, enega v Budimpešti in drugega v Tbilisiju.

Foto: Aleš Beno

Za letos v Etiju načrtujejo šestodstotno rast prodaje. Kako kaže trenutno z naročili? »Trendi na trgu **gradbeništva** in energetike so še vedno ugodni. A medtem ko sem bil lani povsem prepričan, da bomo šestodstotno rast dosegli, letos ni več tako,« je povedal Tomaž Berginc, ki vodi ETI od leta 2007 in je letošnji nagrajenec GZS za izjemne gospodarske dosežke.

Zasavci z rekordnimi naložbami do najboljšega izdelka na trgu. Letos vlagajo rekordnih 13 milijonov evrov, v zadnjih letih so letno za naložbe v povprečju namenili sedem milijonov evrov.

Foto: Sabina Petrov

Tomaž Pipinič, direktor celjskega tehnološkega podjetja Tom PIT, o inovativni tehnologiji, digitalizaciji in razmerah na slovenskem IT-področju v industriji

Visokotehnološkemu podjetju Tom PIT iz Celja je z lastno tehnologijo za rešitve v industriji po manj kot treh letih navzočnosti na trgu uspelo prodreti v številne industrijske panoge - od farmacije, energetike, lesnopredelovalne in avtomobilske industrije do jeklarstva, letalske in prehranske industrije. **O novi generaciji tehnologije, ki jo je Tom PIT na trg dal v začetku leta, smo se pogovarjali z direktorjem Tomažem Pipiničem.**

Optimizem slovenskih podjetij zvođenel – napovedi zaposlovanja najslabše v več kot dveh letih

Čas branja: 6 min

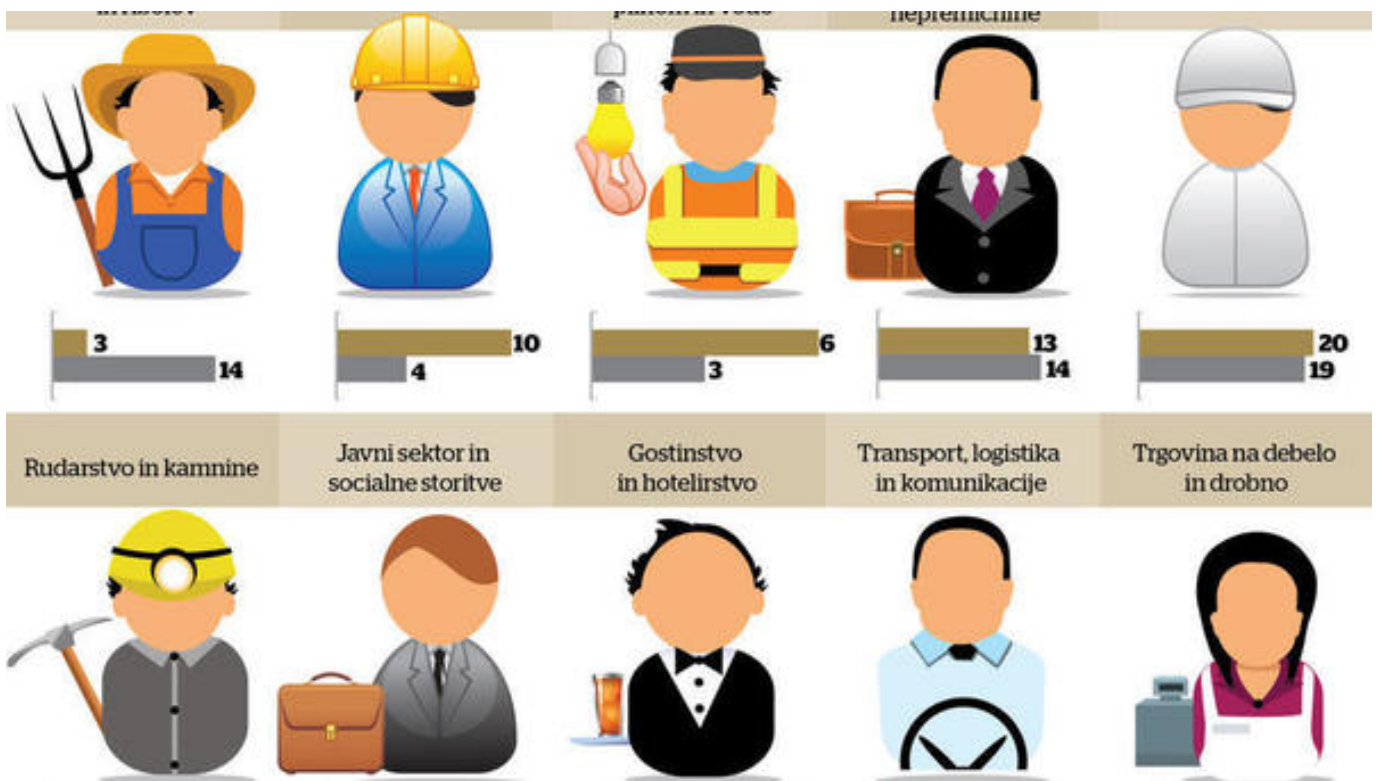
0

12.03.2019 01:01

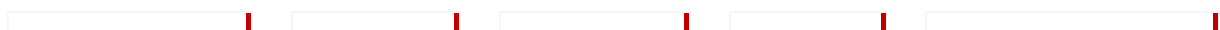
Do poletja bo največ zaposlovanja v proizvodnji in logistiki, kaže anketa ManpowerGroup med slovenskimi podjetji

LANA DAKIĆ

Več iz teme:

[zaposlovanje >](#)[trg dela >](#)[napovedi >](#)[službe >](#)[ManpowerGroup >](#)[Manpower >](#)[Nebojša Biškup >](#)[EMEA >](#)

Tedensko v vašem e-nabiralniku!

Izbor **najboljših služb**, uporabni **kadrovske nasveti** in **TOP JOB Ambassador**, kjer predstavljamo Slovence v tujini in jih povezujemo s slovenskim gospodarstvom.

[Potrdite prijavo »](#)

Vaši podatki so na varnem. Časnik Finance se zavezuje, da bo vaše podatke skrbno hranil in uporabljal samo za pošiljanje Pisma urednice Topjob ter jih ne bo posredoval tretjim osebam. Odjavna povezava se nahaja na dnu vsakega biltena.

[Politika zasebnosti](#)

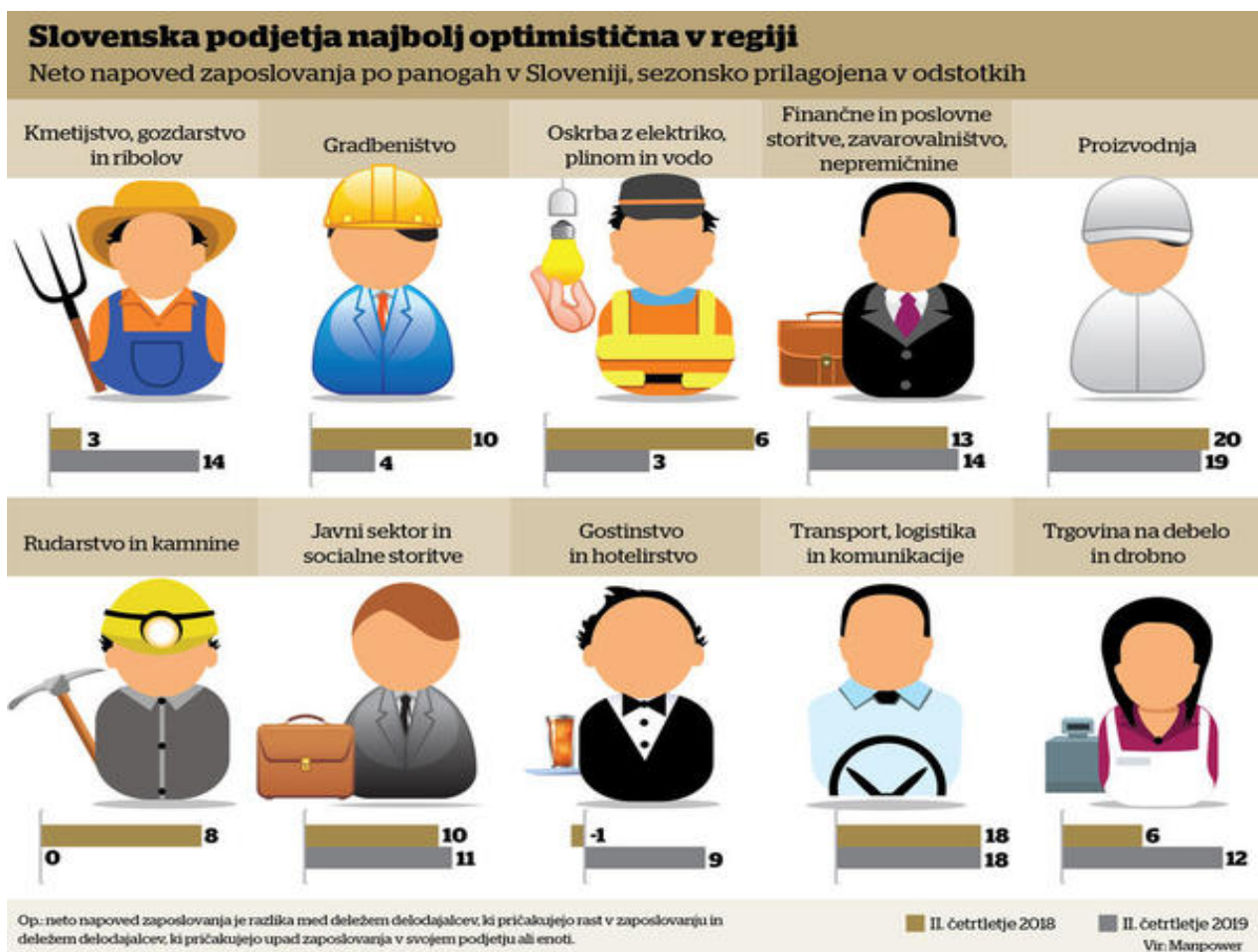
Čeprav so februarski podatki zavoda za zaposlovanje kazali zelo obetaven začetek sezone v **gradbeništvu**, pa anketa kadrovske multinacionalke **ManpowerGroup** za to panogo kaže precej slabše napovedi. Tudi na ravni države bo zaposlovanje do začetka poletja skromnejše kot prejšnje mesece, saj je zaposlovanje napovedalo zgolj 15 odstotkov vprašanih podjetij.

V anketi ManpowerGroup je sodelovalo 620 podjetij, ki so za prihodnje tri mesece precej zadržana pri napovedih. Največ zaposlovanja so napovedali delodajalci v prometu, logistiki in komunikacijah, kjer bo do poletja zaposlovala slaba petina podjetij. V proizvodnji je zaposlovanje napovedalo 16 odstotkov podjetij, enako tudi v gostinstvu, kjer pa se začenja precej bolj optimistično sezonsko zaposlovanje kot pred letom dni.

Do poletja bo zaposlovala dobra osmina podjetij

Sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja – to je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast zaposlovanja, in tistimi, ki pričakujejo upad – za letošnje drugo četrtletje na ravni države znaša deset odstotkov, kar je najmanj od konca leta 2016. Medletno je napoved nižja za eno odstotno točko.

Na ravni države je tako dodatno zaposlovanje napovedalo 15 odstotkov vprašanih podjetij, približno 80 odstotkov pa ne pričakuje sprememb. »Po ugodnem začetku leta slovenski delodajalci izkazujejo manj samozavesti,« pravi **Nebojša Biškup**, regionalni vodja Manpowerja. Med razlogi našteva več negotovosti, od brexita do nepredvidljivega poslovnega okolja, kot tudi pomanjkanje primernih kadrov.

Slabše napovedi za **gradbeništvo**

Gradbeništvo je lanskega decembra po anketi zavoda za zaposlovanje za letos delovalo kot gonilna sila zaposlovanja (7,9-odstotna rast zaposlovanja), zidarji so bili denimo

najbolj iskan kader v letošnjem februarju. A Manpowerjeva neto napoved zaposlovanja za prihodnje četrtletje znaša zgolj štiri odstotke, kar je za 20 odstotnih točk manj kot v letošnjem prvem četrtletju, medletno pa šest odstotnih točk manj. Da bo zaposlovanje nekoliko slabše, so nakazali že podatki o **februarski gospodarski klimi**.

Nekoliko slabše so medletno tudi napovedi v rudarstvu in energetiki. V teh panogah bo do poletja zaposlovala približno desetina podjetij.

V gostinstvu precej bolj spodbudno kot lani

Najvišje neto napovedi zaposlovanja za prihodnje četrtletje najdemo v proizvodnji, 19 odstotkov (medletno nižje za eno odstotno točko), transportu, logistiki in komunikacijah, 18 odstotkov (enako kot pred letom dni), in financah, zavarovalništvu ter poslovnih storitvah, kjer je neto napoved zaposlovanja 14-odstotna (eno odstotno točko višja kot leto prej).

Medletno so sicer neto napovedi zaposlovanja najbolj zrasle v kmetijstvu (za 11 odstotnih točk) in pa gostinstvu ter hotelirstvu (za deset odstotnih točk).

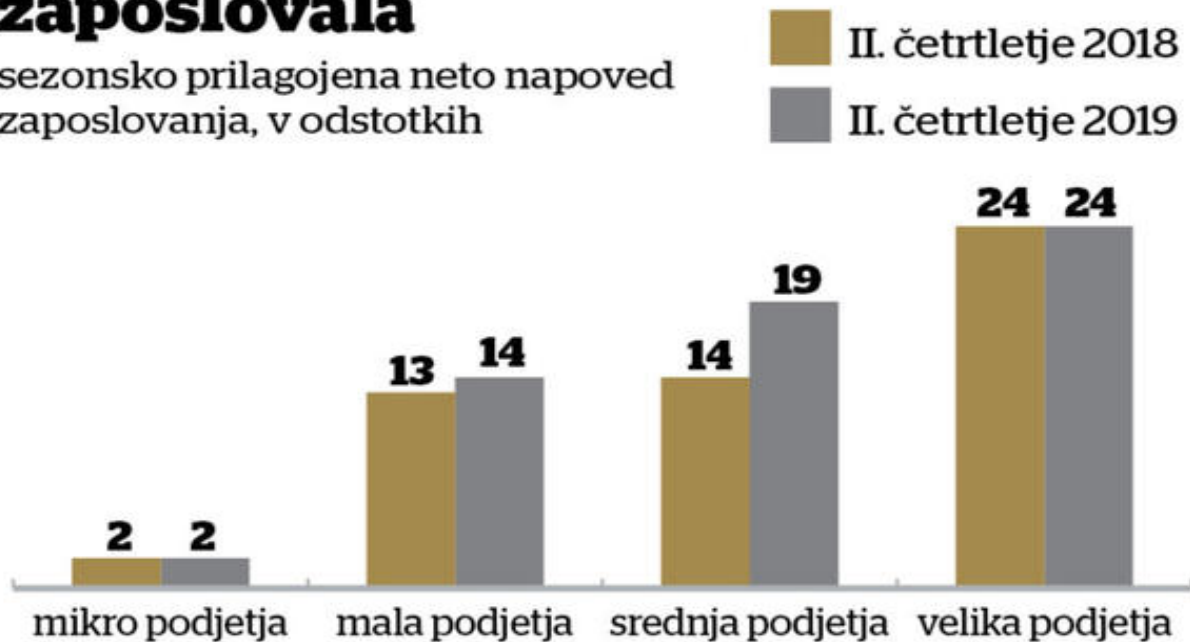
Gonilo zaposlovanja velika podjetja

Tudi v prihodnjih treh mesecih bo največ zaposlovanja v velikih podjetjih z 250 zaposlenimi ali več. Do poletja bo namreč zaposlovalo skoraj vsako tretje vprašano veliko podjetje, kar je približno enako kot pred letom dni. A spomnimo, velika podjetja imajo tudi sicer največ težav pri zaposlovanju – kar 70 odstotkov jih je v decembrski anketi zavoda za zaposlovanje povedalo, da se srečujejo s pomanjkanjem ustreznih kandidatov.

Več zaposlovanja bo tudi v srednjih podjetjih (18 odstotkov jih je napovedalo rast zaposlovanja), medtem ko bo najbolj skromno še naprej v mikro podjetjih (zgolj sedem odstotkov vprašanih podjetij napoveduje zaposlovanje v prihodnjih treh mesecih).

Katera podjetja bodo najbolj zaposlovala

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja, v odstotkih

Vir: Manpower; op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

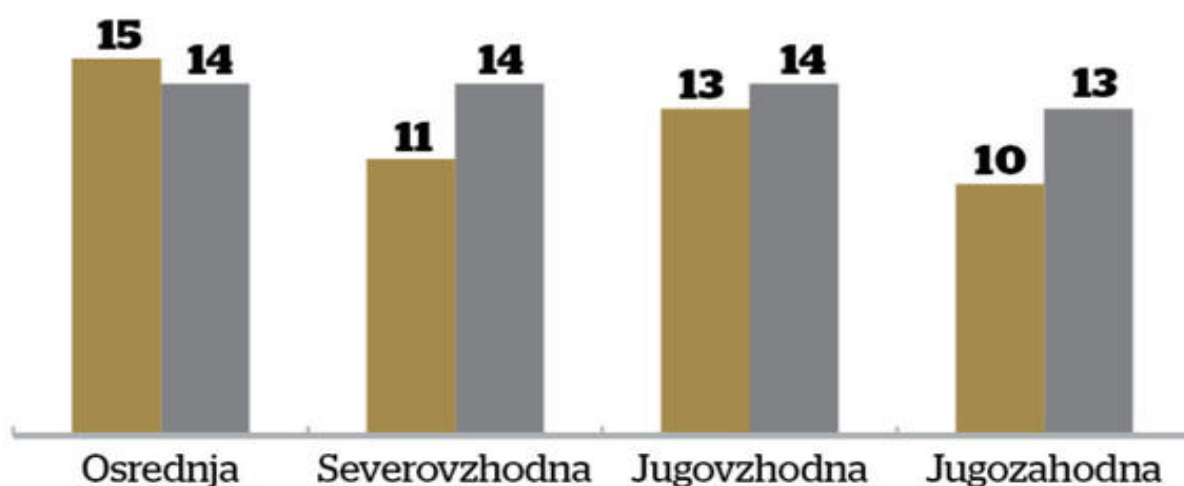
Kako bodo zaposlovali po regijah

Po slovenskih regijah bo do poletja največ zaposlovanja v jugozahodni regiji, kjer je dodatne zaposlitve napovedalo 17 odstotkov delodajalcev. Neto napoved zaposlovanja za to regijo znaša 16 odstotkov, kar je tri odstotne točke boljše kot pred letom dni. Nekoliko manj zaposlovanja pa se obeta v jugozahodni in osrednjeslovenski regiji, kjer pa se je sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja medletno znižala za odstotno točko, na 11 odstotkov.

V katerih regijah bodo največ zaposlovali

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja, v odstotkih

■ II. četrletje 2018
■ II. četrletje 2019

Vir: Manpower; op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

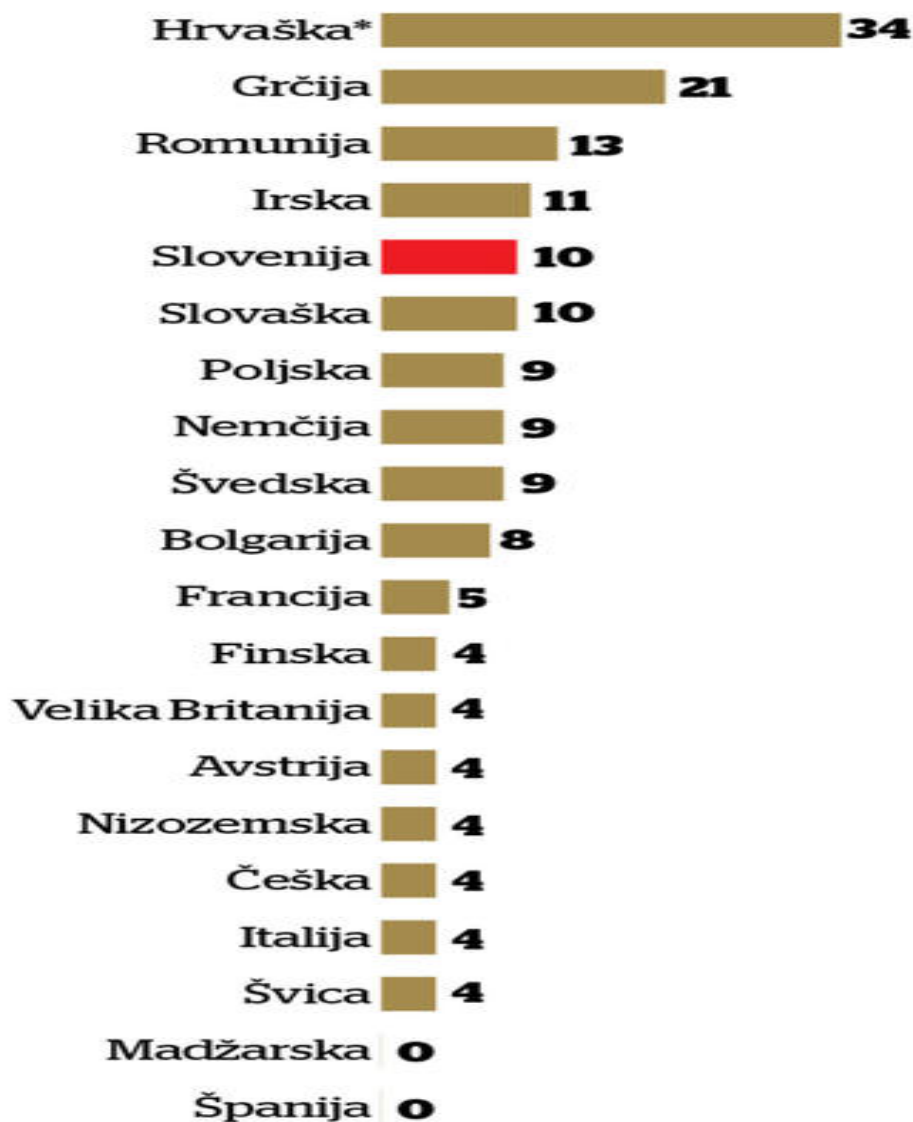
Hrvati prvi, Madžari na repu

Hrvaška po napovedih zaposlovanja v vrhu regije EMEA

▶ sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja, v odstotkih

II. četrtnetje 2019

Op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti; *za Hrvaško podatek ni sezonsko prilagojen, saj so napoved pripravili prvič.

Vir: Manpower

V regiji **EMEA** (Evropa, Bližnji vzhod, Afrika) smo se z nekoliko skromnejšimi napovedmi uvrstili na peto mesto skupaj s Slovaško. Najbolj optimistični so Hrvati, kjer se je neto napoved spet precej izboljšala in znaša kar 34 odstotkov. Lestvico najboljših treh držav z najbolj optimističnimi napovedmi delodajalcev zaokrožujeta Grčija in Romunija.

Sosednja Madžarska je z najbolj pesimističnimi napovedmi strmoglavila na rep lestvice (s četrtega mesta v prvem letošnjem četrtletju, medletno pa se je neto napoved zaposlovanja znižala za 18 odstotnih točk).

Dobre napovedi za nemško proizvodnjo

Nemčija in Avstrijo, za Slovenijo pomembni izvozni partnerici, sta v anketi Manpowerja nakazali precej stabilno zaposlovanje do poletja. V Nemčiji sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja znaša devet odstotkov (kar je enako kot leto prej), medtem ko v Avstriji štiri odstotke (medletno dve odstotni točki manj).

Do poletja najbolj spodbudno glede zaposlovanja kaže nemški proizvodnji (neto napoved zaposlovanja je 13 odstotkov, kar je odstotno točko več kot lani) in logistiki, transportu, komunikacijam (15 odstotkov oz. medletno za sedem odstotnih točk več). Dobro kaže tudi nemški finančni in zavarovalniški panogi (13 odstotkov, medletna rast za pet odstotnih točk), precej slabše pa nemškemu **gradbeništvu** (šest odstotkov, kar je za 11 odstotnih točk manj kot lani in štiri odstotne točke manj kot v prejšnjem četrtletju).

V sosednji Avstriji od naštetih panog najbolje kaže finančni panogi (osemodstotna neto napoved zaposlovanja, kar je medletno za štiri odstotne točke več), medtem ko sta medletno najslabši napovedi za avstrijsko proizvodnjo in logistiko (v obeh za šest odstotnih točk na sedem oziroma -1 odstotek). Stabilne napovedi do poletja pa so v avstrijskem **gradbeništvu** (sezonsko prilagojena neto napoved znaša sedem odstotkov).

Tretja razvojna os: ker ni term, nočejo priključka

Za razvoj termalno-zdraviliškega centra je pomembnejše vse kaj drugega kot pa oddaljenost priključka na hitro cesto – na primer zadostna količina dovolj vroče vode. Če je bil avtocestni priključek Podgorje načrtovan zaradi term, kot 28. februarja v *Delu* navaja članek Mateje Kotnik z zgornjim naslovom, potem je rešitev preprosta: mirno ga lahko opustimo.

Pobuda Podgorčanov za ukinitvev priključka je morda pozna, saj je bila javna razprava v postopku sprejetja državnega prostorskega načrta že v davni jeseni 2011. Vendar je dejstvo, da bi izvedba tretje osi po originalnem idejnem projektu s priključkom Podgorje in Slovenj Gradec jug poslabšala prometne razmere v Podgorju in še bistveno bolj v območju mesta, na Podgorski in Celjski cesti. Koridor Ravne–Kotlje–Slovenj Gradec je naravna bližnjica tako za dnevne delovne migrante kot za daljinski promet. Prometni modeli kažejo danes in v projekcijah za leto 2030 približno enake vrednosti povprečnih letnih dnevnih obremenitev (PLDP) na odsekih med Ravnami in Dravogradom ter Ravnami in Slovenj Gradcem prek Kotelj. Porazdelitev prometnih tokov se ne bo bistveno spremenila tudi po zgraditvi HC med Ravnami, Dravogradom in Slovenj Gradcem. Pomemben vpliv na prometne tokove bo prinesla še cestnina, kar pa v izračunih prometnih modelov ni zajeto.

Opisane okoliščine in drugi kriteriji umeščanja prometnic v prostor so vzrok, da je MOSG že v pripravi Občinskega prostorskega načrta opustila staro traso južne obvoznice in začela izvajati postopke za umestitev nove trase prek toplarne, Dobrovskega gozda, s priključkom na HC ob Homcu in navezavo na krožišče Šmartno. Žal pa zaradi dolgotrajnih usklajevanj z Darsom obvoznica še ni prostorsko umeščena, čeprav ni več nobene dileme o trasi in tehničnih rešitvah priključevanja na HC ter tudi ne o tem, da se mora obvoznica graditi sočasno s tretjo osjo.

Strah Podgorčanov pred povečanimi prometnimi obremenit-

tvami skozi naselje do njihovega priključka je torej zaradi gradnje južne obvoznice in priključka Homec skoraj odveč – ne pa povsem, saj vsak priključek generira nov promet. Njihova pobuda je še vedno legitimna in ne glede na to, da je projekt HC že v fazi izdelave gradbene dokumentacije, jo je mogoče resno obravnavati. Odpraviti zahteve krajanov z odgovorom, češ da »državnega prostorskega načrta ni mogoče kar tako spreminjati«, je nestrokovno zavajanje, ko nas hoče neki uradnik po najlažji poti odpraviti. Nihče namreč noče spreminjati državnega prostorskega načrta, temveč le uveljaviti rešitev, ki odstopa od idejnega projekta, ostaja pa v mejah prostorsko-reditvenih pogojev, kar je običajna praksa v **gradbeništvu**.

Uredba o DPN omogoča gradbeni projekt največ do standarda štiripasovne hitre ceste z zunaj-nivojskimi priključki, tako kot je načrtovano v idejnem projektu (IDP). Zahtevnejšega gradbenega projekta, kot ga dopušča DPN, ni mogoče načrtovati, dopuščene pa so manj zahtevne rešitve. Najboljši dokaz, da je tako, najdemo v resoluciji o nacionalnem programu razvoja prometa v Sloveniji do 2030 (sprejeta 2016), ki med ukrepi za izboljšanje prometne dostopnosti Koroške v točki Ro. 9.1. navaja »nova dvo- ali štiripasovna povezava med Slovenj Gradcem, Velenjem in A1«!

Če torej dokument, ki ima naravo zakona, dopušča opustitev kar polovice idejnega projekta (namesto štirih pasov le dva), zakaj potem ne bi bilo mogoče opustiti nekega priključka, ki ga krajan ne želijo: argument (terme), zaradi katerega so ga vključili v idejni projekt, se je izkazal za lase prevlečenega, o prometni upravičenosti/ učinkovitosti tega priključka pa tako nima smisla izgubljati besed. Investitor bi moral takšno pobudo krajanov, ki mu izboljša ekonomičnost projekta, z veseljem posvojiti.

ANDREJ ČAS,
Golavabuka

Maribor

Gradbena mrzlica

Ali Maribor res potrebuje okoli dva tisoč stanovanj, kolikor naj bi jih zgradili v relativno kratkem času?

Nina Ambrož

Maribor preplavljajo načrti o stanovanjskih soseskah, nekaj se jih že zida, nekaj nepremičnin pa je že zgrajenih in tudi prodanih. Fokus je na območju Studencev, med Pekrsko gorco in okoli nakupovalnega središča Qlandia. Če povprek sešteto stanovanja, dobimo vsoto okoli dva tisoč stanovanj. Številka, ki jo

naivneži, piarovci, nepremičninski agenti in občinski uradniki pozdravljajo, je visoka in vredna debate. O njej dvomijo celo investitorji. "Maribor lahko v tem trenutku prenese 250 novih stanovanj. Zmagovalec bo tisti, ki bo zgradil in prodal prvi," ocenjuje gradbinec Peter Kosi, udeležen v projektu na Studencih.

Tomaž Polak iz SH Globala, ki prav tako gradi na Studencih, pa opozarja, da "se lahko ponovi kriza, ker se investitorji ne obnašajo dovolj odgovorno". Kdo bo potegnil kratko, investitorji, izvajalci ali kupci?

STRANI 2, 10, 11

Foto: Igor NAPAST

D A N E S

Nina Ambrož

Čiste in nove lopate

Po Mariboru se po desetletju zatišja spet rije. Rastejo luknje za nove stanovanjske soseske, kjer naj bi nastalo kakšnih 2000 stanovanj. Nepremičninski agentje tulijo v en rog, da se bo vse prodalo, še preden se bo zgradilo, in da so cene (tudi okoli 1700 evrov za kvadratni meter) realne, sprejemljive.

Jasno, delajo (si) reklamo in tlakujejo teren za biznis. Kdo pa bo govoril resnico, svaril pred velikopotezno-stjo, napihovanjem ali opozarjal, da lahko čez nekaj let, če bo v Slovenijo pljusnil val ohlajenega mednarodnega gospodarstva, cene stanovanj zdrsejo? Lopate so čiste in nove, zatrjujejo vsi po vrsti. Čeprav se v ozadju nekaterih aktualnih investitorjev skrivajo stari igralci, nekoč razvpiti gradbeni baroni iz velikih mariborskih podjetij, kot sta bila Konstruktor in MTB, in vedo, da se načrtuje preveč in da najbrž ne bo zgrajeno vse. Besedna zveza čista lopata še enajst let po tako imenovani aferi simbolizira umazane, pokvarjene poslovne prakse. Prav to, kakšne prakse vladajo danes, vrta dvom v očiščeno **gradbeništvo**. Med investitorji so votle oziroma projektne firme z minimalnim kapitalom in brez zaposlenih, ki jih je mogoče zlahka zapreti, kupci stanovanj in podizvajalci pa lahko nato ostanejo s kupom težav. Ljudje padajo na slikice, čudovite podobe hiš, pridevnike elitno in eko in na lepe oči kupujejo še nerealizirane domove. Gradi in kupuje se s krediti.

Ko je novembra lani takratni župan Maribora Andrej Fištravec polagal temeljni kamen za Primiusovo gradnjo na Studencih, njegove ekskluzivne prisotnosti pa pri drugih investitorjih ni bilo opaziti, so začele

vršati špekulacije o favoriziranju, provizijah in kuvertah pod mizo. Podatki, da so Primius gradnje dobile gradbeno dovoljenje neverjetno hitro, v zgolj 53 dneh, Studenec in Vivalavida sta nanj morala čakati več mesecev, Novogradnje Maribor pa celo več kot eno leto, so domneve, da so javne institucije servis za izbrane, le še podkrepile. Malo je zaleglo pojasnilo upravne enote, da je šlo ekspresno zato, ker je le Primius oddal popolno vlogo za gradbeno dovoljenje, ostali pa ne. Vera v svet privilegiranih se je dokončno utrdila, ko so se občinski podrobni prostorski načrti pospešeno spreminjali in priklanjali investitorjem in ko sta bila Primius in Studenec oproščena plačila komunalnega prispevka, prvi v znesku okoli 600 tisoč evrov, drugi pa v višini milijon 400 tisoč evrov. Občina ju opravičuje, da bosta zgradila komunalno, energetska in prometna infrastrukturo in ji jo predala v last. Nekateri občani pa se sprašujejo, zakaj se občina udinja zasebnim investitorjem, ki tolčejo profit in od katerih bi lahko zahtevala, da naj ob blokovskem naselju (so)financirajo knjižnico, šolo ali ambulanto, ki bodo v korist vsem. Življenje v obljubljenih soseskah s polikanimi cestami in trgovinami bo sicer precej borno.

Stari igralci, ki so v ozadju, vedo, da je gradnja napihnjena

STANOVANJSKA GRADNJA

Gradbena mrzlica v Mariboru

Nina Ambrož Ali Maribor res potrebuje okoli dva tisoč stanovanj, kolikor naj bi jih zgradili v kratkem? Bo trg posrkal toliko stanovanj in s cenami, kakršne so nastavljene zdaj, ali gre za napihovanje nepremičninskega balona in novo krizo?

V Mariboru se gradi ali pa se načrtuje gradnja, kot se ni že nekaj let. Govori se o gradbenem bum, razcvetu, in zdi se, da so časi ekspanzije, zlasti na območju Studencev, kjer je med Pekrsko gorco in okoli Qlandie skoncentriranih največ projektov. A pod to navidezno bleščečo podobo na stotine bodočih novih stanovanj se nabira nekaj dilem, in ko gledamo pod površje, se bolj kot razcvet izrisuje mrzlica - napeto, vročično je. Oglasevanje z lepimi slikami je v polnem zamahu, teče že tudi prodaja. Investitorji si gledajo pod prste.

Eno večjih in pomembnejših vprašanj je, ali Maribor res potrebuje okoli dva tisoč stanovanj, kolikor naj bi jih, tako čez palec, mesto dobilo v relativno kratkem času, in na kateri osnovi, analizi so utemeljeni gigantski projekti? Ali bo trg posrkal toliko stanovanj in s cenami, kakršne so nastavljene zdaj, ali gre za napihovanje balona? Drugo področje, ki vpliva na kakovost in zanesljivost gradnje, je, kdo so investitorji. Kako postavljajo stanovanjske soseske, s čigavimi finančnimi viri in s kom zidajo, če vemo, da gradbenih podjetij, ki bi imele lastno gradbeno operativno, torej delavce izvajalce, ni več ali pa jih je zelo malo? Ta vprašanja smo poskušali prečesati z nekaterimi večjimi investitorji.

Kosi: Prihaja nepremičninski balon

Ocena nekaterih gradbincev je drugačna kot jo ima mariborska občina, menijo namreč, da obstaja bojazen posiljevanja prostora, Studenci pa lahko postanejo druga mariborska Nova vas, strnjeno betonsko naselje z visokimi bloki s podzemnimi garažami, in bodo spominjali na delavske čebelnjake. "Mariborski trg bo

s stanovanji zasičen, prihaja nepremičninski balon," se ne spreneveda poznavalec gradbeništva Peter Kosi, nekoč šef Granita, ki je zdaj udeležen v Medakov projekt (Danice in Vladimira Gerbec) na Studencih kot nadzornik. Njegova prognoza je, da bi lahko počilo čez približno leto in pol. "Maribor lahko v tem trenutku prenese 250 novih stanovanj. Zmagovalec bo tisti, ki bo zgradil in prodal prvi."

Pinter: Stanovanj bo preveč, vsi ne bodo končali projektov

Podjetje Primus gradnje, katerega polovični lastnik je Primož Pinter, polovico pa ima ptujska družba Sim nepremičnine Ivana Šipka, na zemljišču na Studencih, ki ga je decembra 2017 odkupilo od mariborske občine za 1,6 milijona evrov, gradi 20-milijonsko sosesko z dvema ogromnima objektoma in vrstnimi hišami. Direktor Primož Pinter pravi: "Zdaj je trenutek, ko imamo svojih pet minut, in ta čas izkoriščamo. Trenutno graditi stanovanja ni pretirano tvegano. Maribor potrebuje 500 stanovanj." Tisoč stanovanj ali več, kolikor je napovedanih, je po njegovem pretirana želja. "Vsi ne bodo končali projektov," izraža dvom.

Primus gradnje so bile ustanovljene z 8000 evri kapitala novembra 2017, torej mesec pred nakupom parcel, in so podjetje brez operative. Gradijo s kooperanti, glavni izvajalec je družba Proconcrete iz Nove Gorice. Kupcem za morebitne skrite napake jamčijo "z bančno garancijo, ki je pet odstotkov od pogodbenne vrednosti, v 26 mesecih, kakor je zakonsko določeno". Sklenjenih imajo 43 kupoprodajnih pogodb s plačano desetodstotno aro. Kupci so pretežno Mariborčani. Investicijo financira banka Sparkasse. Pinter

pojasnjuje, da "je financiranje fazno. Prodati moramo dve tretjini stanovanj v prvem objektu, da bo banka financirala drugi del investicije. Lastna udeležba na zahtevo bank je bistveno višja, kot je bila pred desetimi leti, 30 odstotkov. Ker nimamo dovolj lastne udeležbe, ne moremo graditi vsega naenkrat," razlaga. O tem, od kod novemu podjetju, ki ni ustvarilo še nič, denar za mega-investicijo, Pinter ni želel govoriti. Je pa dejal: "Ker sem bil sam prekrtek, sem si poiskal partnerja (Sim nepremičnine, op. p.). V moji družini smo leta 2003 prodali veliko podjetje Kograd gradnje in tudi iz takratne kupnine izvira financiranje," se sklicuje na stari družinski kapital in pomoč staršev, zlasti očeta Marjana Pinterja, nekdanjega mariborskega velegradbinca, ki je po odhodu iz Kograda vodstveno in lastniško vstopil v Konstruktor, zdaj pa je upokojen.

Jeričević: Cene so zelo realne

"Študije kažejo, da se je v zadnjih 50 letih gradilo povprečno 700 stanovanjskih enot na leto. Ali lahko iz tega sklepamo o prihodnosti, ni zanesljivo, ampak nekaj sto stanovanj letno Maribor lahko proizvede in proda," ocenjuje Andrej Jeričević, direktor G konstrukcij in Novih vrtov. "Cene so zelo realne za drugo največje mesto v Sloveniji."

Projekt klasične gradnje večjih blokov na Studencih peljejo preko januarja letos ustanovljene projektne firme Novi vrtovi G konstrukcij Antuna Jeričevića. Gradijo z Nanomontovimi inštalaterji in Šarijevi mi zidarji. Investicijo financirajo z bančnim kreditom in 20 odstotki lastnega vložka, ki so ga Novi vrtovi dobili kot posojilo iz povezanih podjetij (Novogradnje Maribor - Nano-

mont - G konstrukcije - Luna plan), ki so na trg že lansirali nekaj nepremičnin. Pogoji za odobritev bančne kredita je 20 prodanih stanovanj od 65 v prvem bloku. "V dveh dneh smo za Nove vrtove dobili 40 pisnih rezervacij," Jeričević to poveže v ugotovitev, da je povpraševanje po stanovanjih izjemno.

Marca 2015 ustanovljen SH Global ima po podatkih baze Gvin 176.000 evrov kapitala, leta 2017 je imel 1,8 milijona evrov prihodkov in 82.000 evrov dobička. Gradi s podizvajalci, ker operative nima. Finančne konstrukcije investicij ne razkriva, a brez kredita in visoke lastne udeležbe ne gre.

Polak: Investitorji so neodgovorni

Tomaž Polak, lastnik in prokurist SH Globala, ki je na Studencih že postavil nekaj vrstnih hiš, začel pa je graditi tudi večstanovanjske zgradbe, masovni, hitri gradnji ni naklonjen. Aktualne projekte konkurentov opazuje z zadržkom. Skrbi ga, da "se kriza lahko ponovi, ker se investitorji ne obnašajo dovolj odgovorno. Morali bi ponuditi sodobne nepremičnine, ne pa, da nekateri gradijo zastarelo in pod ceno, kar dolgoročno ne prinaša razvoja." SH Global stavi na razpršeno, butično, elitno gradnjo z zeleno okolico in iz naravnih, kakovostnih materialov, z individualnimi toplotnimi črpalkami. V stanovanjih na Studencih bodo starejši lahko koristili storitve Doma pod gorco, Polak poudarja, da je to edinstveni program oskrbe v Sloveniji. Njihovi kupci "so zahtevni, finančno močnejši in intelektualci, odvetniki, sodniki, zdravniki", našteva. Ta klientela si želi "nadstandard, zagrajeno območje, kamor ne more vstopiti vsak", zato v Radvanju načrtujejo z ograjo zaprto, samooskrbovano sosesko z delikateso, estetskim centrom, velnesom v naravi, lekarno in zasebnim vrtcem s koncesijo.

Sinovec: Kolikor imajo, toliko gradijo

Da naselje v Brezju gradi izključno z lastnimi viri financiranja, pa zatrjuje **Boris Sinovec**, direktor in lastnik družbe Vivalavida, ki je leta 2015 nastala z oddelitvijo podjetja Flegis. "Kolikor imamo, toliko gradimo," neobičajno podjetniško logiko predstavi Sinovec. "To je tudi jamstvo za kupce. Po zaključku tega projekta ne bomo zaprli podjetja." Vivalavida ima dvomilijonski kapital, predlani je pridelala dobrega pol milijona evrov prihodkov, nima lastnih gradbenih delavcev, nizkoenergetske hiše s pametnimi inštalacijami, lokalnim lesom in drugimi posebnimi dodatki postavlja postopno in s podizvajalci. Rezervacije kupcev kar dežujejo.

"Maribor lahko v tem trenutku prenese 250 novih stanovanj. Zmagovalec bo tisti, ki bo zgradil in prodal prvi"

Občina: Gostota pozidave ni problematična

"Prav je, da se v Mariboru gradijo nove soseske," meni Mestna občina Maribor, ki jo vodi župan **Saša Arsenovič**. "Glede na to, da je bila v času gospodarske krize gradnja stanovanj ustavljena, se sedaj še bolj vidi in občuti gradbeni bum. Površine, na katerih so sprejeti prostorski akti ali pa se gradnja že izvaja, so bile določene z urbanističnimi dokumenti, pri pripravi katerih so bile izvedene ustrezne analize," pojasnjujejo, kaj je temelj, iz katerega izhajajo potrebe po številu novih stanovanj. Dodajajo, da "zasebni investitorji svoje projekte izvajajo v skladu s svojimi poslovnimi plani in analizami, ki za njimi stojijo. Njihova obveza je, da komunalno in energetska infrastrukturo zgradijo na svoje stroške. Za kakovost in zanesljivost izvedbe mora skrbeti gradbeni in projektantski nadzor." Gostota pozidave, denimo na Studencih, ni problematična, trdijo na občini, morebitne nove nepremičninske krize njihovi radarji ne zaznavajo.

Studenci Sunset Elite je samo eden izmed številnih projektov, ki se načrtujejo na Studencih. Foto: Andrej PETELINŠEK

Kako investitorji postavljajo stanovanjske soseske, če vemo, da gradbenih podjetij, ki bi imele lastno gradbeno operativo, torej delavce izvajalce, ni več ali pa jih je zelo malo?
Foto: Sašo BIZJAK

Od krofov do družbene odgovornosti in nagrad za izjemne dosežke

Čas branja: 3 min

0

11.03.2019 05:00

Najbolj zanimivi prispevki preteklega tedna

ALEŠ OGOREVC

Letošnji nagrajenci GZS za izjemne gospodarske dosežke so: Rok Barbič, Peter Kosin, Tomaž Berginc, Rudolf Horvat, Dušan Olaj, Srečko Jesenek.

Foto: Jure Makovec

Več iz teme:

[izvozniki >](#)[družba >](#)[podjetja >](#)[okolje >](#)[Gospodarska zbornica... >](#)[Don Don >](#)[Stilles >](#)[Tomaž Berginc >](#)[ETI >](#)[Tomaž Pipinič >](#)

Kako dobitke gospodarskih oskarjev utemeljujejo na **GZS**, si preberite **na povezavi**.

Izvozniki.si - najboljše iz Slovenije

Ne zamudite zgodb o uspešnih podjetjih, kako jim uspeva in kaj načrtujejo. Pridružite se tudi vi naročnikom na **tedensko epismo Izvozniki.si**. V njem so zbrane zgodbe, ki jih v tednu dni objavimo na portalu Izvozniki.si in na tematskih straneh v časopisu Finance.

Oglejte si primer zadnjega episma Izvozniki.si in se nanj brezplačno naročite.

Sodelujte v izboru Tovarna leta 2019

Uspešna industrijska podjetja **vabimo**, da svoje napredne tehnologije in dobre prakse v proizvodnji postavite ob bok drugim in se potegujete za prestižni naziv **tovarna leta 2019**.

V prihodnje bomo na Izvozniki.si dajali več pozornosti družbeni odgovornosti podjetij in v mesečni rubriki podrobneje predstavili tovrstne posamezne podpornike in partnerje Izvozniki.si ter njihove tovrstne aktivnosti. Začenjamo s pregledom, kaj podjetja med drugim počno za dvig svojega ugleda, kako spreminjajo okolje in lokalno skupnost, v katerem delujejo, in kako v to vključujejo svoje zaposlene.

Preberite tudi:

- Kako podjetja gradijo ugled z odgovornostjo do družbe in okolja

- Tri glavne prednosti družbene odgovornosti
- Ob pomanjkanju talentov sta čedalje pomembnejša ugled delodajalca in vlaganje v zaposlene
- Sprememba v načinu razmišljanja lahko v organizaciji spodbudi nov duh inovativnosti

Foto: Arhiv Don Don

Modernizaciji linije v Kranju, s katero bodo pripravili približno trikrat več krofov kot do zdaj, sledi otvoritev tovarne za peko somunov oziroma lepinj

V pustnem tednu smo pisali tudi o krofih. Pekovska družba **Don Don** načrtuje zaključno fazo projekta postavitve najsodobnejše tovarne za cvrte proizvode v regiji predvidoma opraviti jeseni prihodnje leto, **so nam sporočili iz skupine.**

Foto: Mateja Bertonec

R. Barbič: Stilles smo naredili za prepoznavno znamko, a kaj, ko nam država z ukrepi slabi konkurenčnost

V Stillesu iz Sevnice so v zadnjih treh letih podvojili prihodke in dobiček. Podjetje jim je uspelo preobraziti tako, da dobivajo najbolj prestižne posle. Letos bodo opremili dva petzvezdična hotela za verigo Marriott Autograph Luxury Collection, enega v Budimpešti in drugega v Tbilisiju.

Foto: Aleš Beno

Za letos v Etiju načrtujejo šestodstotno rast prodaje. Kako kaže trenutno z naročili? »Trendi na trgu **gradbeništva** in energetike so še vedno ugodni. A medtem ko sem bil lani povsem prepričan, da bomo šestodstotno rast dosegli, letos ni več tako,« je povedal Tomaž Berginc, ki vodi ETI od leta 2007 in je letošnji nagrajenec GZS za izjemne gospodarske dosežke.

Zasavci z rekordnimi naložbami do najboljšega izdelka na trgu. Letos vlagajo rekordnih 13 milijonov evrov, v zadnjih letih so letno za naložbe v povprečju namenili sedem milijonov evrov.

Foto: Sabina Petrov

Tomaž Pipinič, direktor celjskega tehnološkega podjetja Tom PIT, o inovativni tehnologiji, digitalizaciji in razmerah na slovenskem IT-področju v industriji

Visokotehnološkemu podjetju Tom PIT iz Celja je z lastno tehnologijo za rešitve v industriji po manj kot treh letih navzočnosti na trgu uspelo prodreti v številne industrijske panoge - od farmacije, energetike, lesnopredelovalne in avtomobilske industrije do jeklarstva, letalske in prehranske industrije. **O novi generaciji tehnologije, ki jo je Tom PIT na trg dal v začetku leta, smo se pogovarjali z direktorjem Tomažem Pipiničem.**

Dnevnik.si

BORZNI KOMENTAR

Matej Mazi, NLB Skladi

12. marec 2019

12. marec 2019 0:00

Kitajska z znižanjem DDV spodbuja gospodarsko rast

V preteklem tednu objavljeni makroekonomski podatki v ZDA ne nakazujejo večjega vpliva upočasnjevanja globalnega gospodarstva na ameriško gospodarsko rast. Vrednosti anketnih proizvodnih in storitvenih indeksov kažejo na nadaljevanje robustne gospodarske rasti tudi v nadaljevanju letošnjega leta. Ameriški nepremičninski trg, ki je konec lanskega leta tudi zaradi rastočih, a še vedno nizkih hipotekarnih obrestnih mer kazal znake upočasnjevanja, je februarja znatno okreval. Slednje potrjujeta tako rast števila izdanih novih gradbenih dovoljenj kot tudi rast števila začetih gradenj stanovanjskih objektov.

NAJNOVEJŠE	
Zajc in brata Prevc v dobri formi	9 min
Bo zdravnik zaradi otipavanja izgubil licenco?	1 ura
Deset ameriških letalcev je pristalo med rešitelji	3 ure
Suspendirani sodnik meni, da je le na dopustu	3 ure
Sodni svet: Omerzujev madež	3 ure
Srečnica! Kupil ji bo hišico!	3 ure
Ima premier Šarec krta v svoji pisarni?	3 ure
Vse objave	

V petek je sicer nekoliko razočarala objava februarja ustvarjenih novih delovnih mest v zasebnem sektorju, kar so nekateri analitiki pripisali slabšim vremenskim razmeram. Velja pa poudariti, da 3-mesečno povprečje števila ustvarjenih delovnih mest še vedno kaže na dobro kondicijo ameriškega trga dela, kar potrjuje tudi za februar objavljena 3,4-odstotna letna rast plač v zasebnem sektorju. Blagovni trgovinski primanjkljaj ZDA je v lanskem letu dosegel vrednost 891,3 milijarde dolarjev, kar je najvišja vrednost v zadnjih desetih letih. Do rasti je prišlo kljub napovedim predsednika Trumpa,

da bo naredil vse, da se trgovinski primanjkljaj zmanjša. Razlog, zakaj mu to v lanskem letu ni uspelo, so med drugim tudi njegovi ukrepi za hitrejšo ameriško gospodarsko rast, kar je pozitivno vplivalo na rast ameriškega uvoza, saj je tamkajšnji potrošnik v zelo dobri kondiciji, medtem ko je bila rast izvoza zaradi upočasnjevanja globalne gospodarske rasti počasnejša.

Dogajanje na evropskih borzah je zaznamovala ECB z znižanjem napovedi gospodarske rasti evroobmočja za letošnje leto z 1,7 na 1,1 odstotka. Razloga sta predvsem upočasnjevanje gospodarske rasti Kitajske, ki je pomembna evropska trgovinska partnerica, in nadaljevanje sage o brexitu. Glede na bolj pesimistične gospodarske obete in zapadanje kreditov, danih v preteklih ciklih ciljnega kreditiranja, ni presenetljivo, da bo ECB s septembrom oživila program ciljnega kreditiranja bank (ang. TLTRO-III). Dodatno pa je predsednik ECB Mario Draghi napovedal, da se bo predvideno obdobje rekordno nizke referenčne obrestne nadaljevalo tudi po poletju, in sicer vsaj do konca letošnjega leta. Povedano je imelo pomemben vpliv na vrednost evra, ki je po objavi v primerjavi z ameriškim dolarjem izgubil nekaj več kot pol odstotka, in tudi na upad tečajev bančnih delnic, saj bo podaljšano obdobje nizkih obrestnih mer dlje časa negativno vplivalo na obrestne marže bank.

Upočasnjevanje kitajske gospodarske rasti, ki naj bi po najnovejših napovedih v letošnjem letu znašala od 6 do 6,5 odstotka, je med drugim razlog za negativno donosnost kitajskih delnic. Na zaostrene razmere je kitajska partija v preteklem tednu odgovorila z dodatnimi spodbudami gospodarstvu v višini 5 odstotkov BDP. Približno polovica sredstev bo namenjena novim infrastrukturnim projektom, s katerimi želijo spodbuditi proizvodno aktivnost, drugo polovico pa bodo Kitajci prejeli v obliki znižanja davkov. Kitajska bo tako znižala davek na dodano vrednost v proizvodnem sektorju s 16 na

---

13 odstotkov, v **gradbeništvu** in transportu z 10 na 9 odstotkov, v storitvenem sektorju, kjer davek na dodano vrednost znaša 6 odstotkov, pa bodo uvedene dodatne olajšave.

Optimizem slovenskih podjetij zvođenel – napovedi zaposlovanja najslabše v več kot dveh letih

Čas branja: 6 min

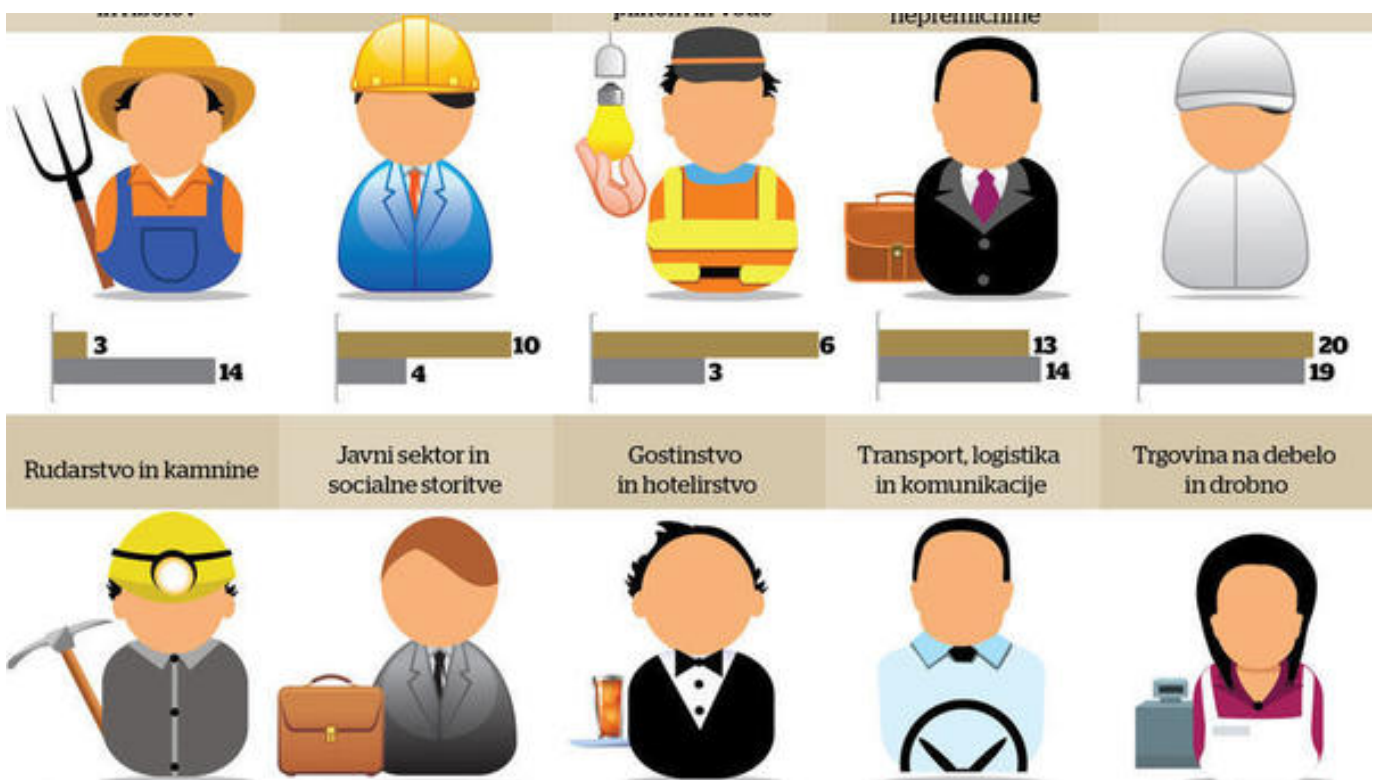
0

12.03.2019 01:01

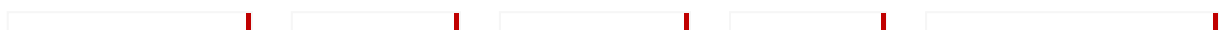
Do poletja bo največ zaposlovanja v proizvodnji in logistiki, kaže anketa ManpowerGroup med slovenskimi podjetji

LANA DAKIĆ

Več iz teme:

[zaposlovanje >](#)[trg dela >](#)[napovedi >](#)[službe >](#)[ManpowerGroup >](#)[Manpower >](#)[Nebojša Biškup >](#)[EMEA >](#)

Tedensko v vašem e-nabiralniku!

Izbor **najboljših služb**, uporabni **kadrovske nasveti** in **TOP JOB Ambassador**, kjer predstavljamo Slovence v tujini in jih povezujemo s slovenskim gospodarstvom.

[Potrdite prijavo »](#)

Vaši podatki so na varnem. Časnik Finance se zavezuje, da bo vaše podatke skrbno hranil in uporabljal samo za pošiljanje Pisma urednice Topjob ter jih ne bo posredoval tretjim osebam. Odjavna povezava se nahaja na dnu vsakega biltena.

[Politika zasebnosti](#)

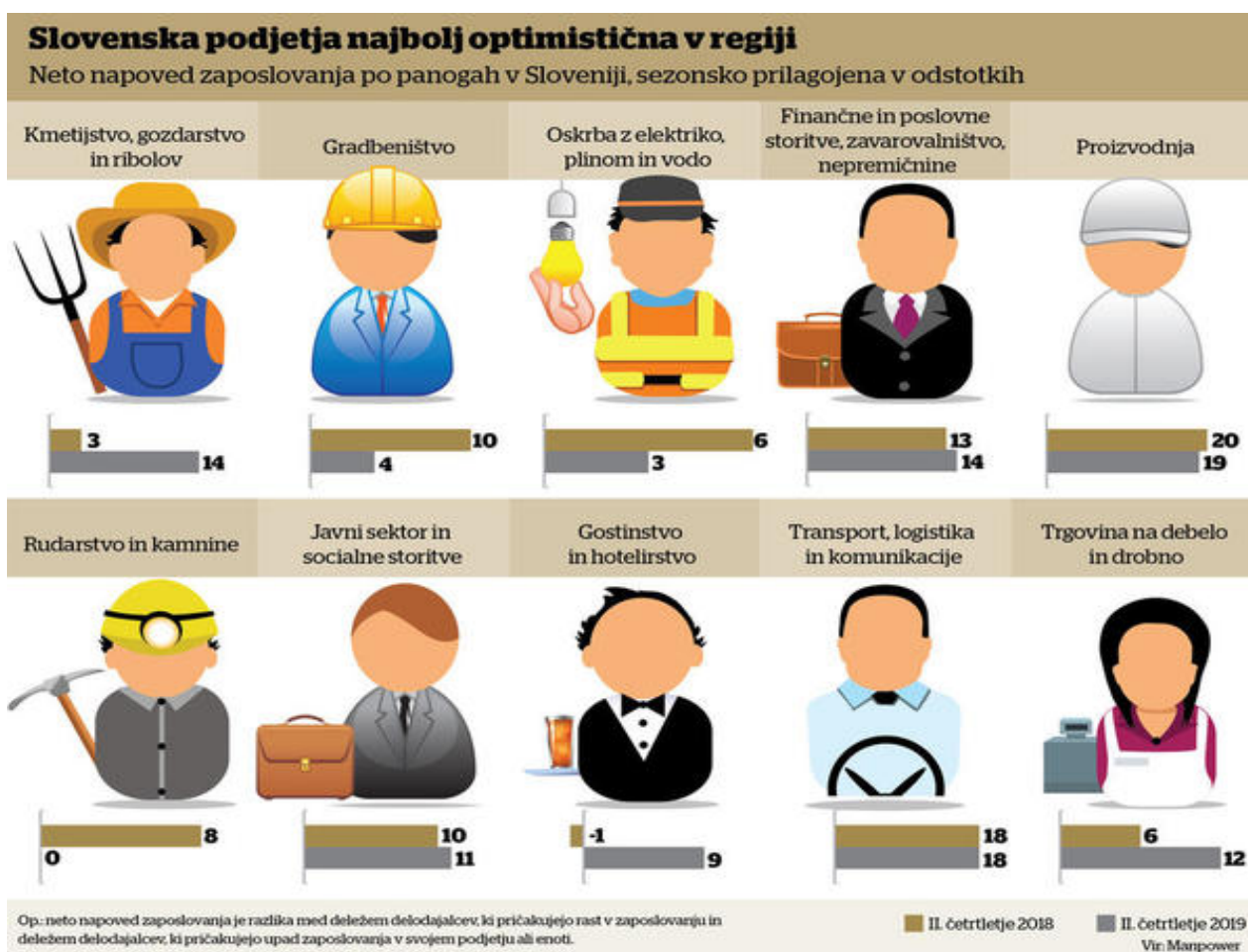
Čeprav so februarski podatki zavoda za zaposlovanje kazali zelo obetaven začetek sezone v **gradbeništvu**, pa anketa kadrovske multinacionalke **ManpowerGroup** za to panogo kaže precej slabše napovedi. Tudi na ravni države bo zaposlovanje do začetka poletja skromnejše kot prejšnje mesece, saj je zaposlovanje napovedalo zgolj 15 odstotkov vprašanih podjetij.

V anketi ManpowerGroup je sodelovalo 620 podjetij, ki so za prihodnje tri mesece precej zadržana pri napovedih. Največ zaposlovanja so napovedali delodajalci v prometu, logistiki in komunikacijah, kjer bo do poletja zaposlovala slaba petina podjetij. V proizvodnji je zaposlovanje napovedalo 16 odstotkov podjetij, enako tudi v gostinstvu, kjer pa se začenja precej bolj optimistično sezonsko zaposlovanje kot pred letom dni.

Do poletja bo zaposlovala dobra osmina podjetij

Sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja – to je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast zaposlovanja, in tistimi, ki pričakujejo upad – za letošnje drugo četrtletje na ravni države znaša deset odstotkov, kar je najmanj od konca leta 2016. Medletno je napoved nižja za eno odstotno točko.

Na ravni države je tako dodatno zaposlovanje napovedalo 15 odstotkov vprašanih podjetij, približno 80 odstotkov pa ne pričakuje sprememb. »Po ugodnem začetku leta slovenski delodajalci izkazujejo manj samozavesti,« pravi **Nebojša Biškup**, regionalni vodja Manpowerja. Med razlogi našteva več negotovosti, od brexita do nepredvidljivega poslovnega okolja, kot tudi pomanjkanje primernih kadrov.

Slabše napovedi za **gradbeništvo**

Gradbeništvo je lanskega decembra po anketi zavoda za zaposlovanje za letos delovalo kot gonilna sila zaposlovanja (7,9-odstotna rast zaposlovanja), zidarji so bili denimo

najbolj iskan kader v letošnjem februarju. A Manpowerjeva neto napoved zaposlovanja za prihodnje četrtletje znaša zgolj štiri odstotke, kar je za 20 odstotnih točk manj kot v letošnjem prvem četrtletju, medletno pa šest odstotnih točk manj. Da bo zaposlovanje nekoliko slabše, so nakazali že podatki o **februarski gospodarski klimi**.

Nekoliko slabše so medletno tudi napovedi v rudarstvu in energetiki. V teh panogah bo do poletja zaposlovala približno desetina podjetij.

V gostinstvu precej bolj spodbudno kot lani

Najvišje neto napovedi zaposlovanja za prihodnje četrtletje najdemo v proizvodnji, 19 odstotkov (medletno nižje za eno odstotno točko), transportu, logistiki in komunikacijah, 18 odstotkov (enako kot pred letom dni), in financah, zavarovalništvu ter poslovnih storitvah, kjer je neto napoved zaposlovanja 14-odstotna (eno odstotno točko višja kot leto prej).

Medletno so sicer neto napovedi zaposlovanja najbolj zrasle v kmetijstvu (za 11 odstotnih točk) in pa gostinstvu ter hotelirstvu (za deset odstotnih točk).

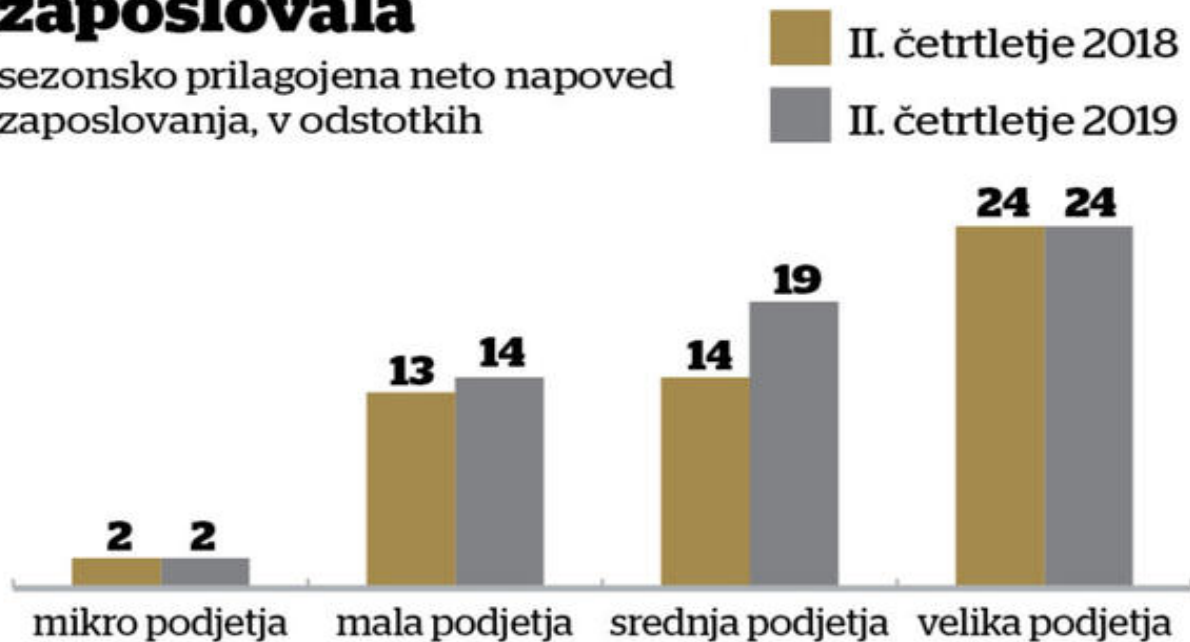
Gonilo zaposlovanja velika podjetja

Tudi v prihodnjih treh mesecih bo največ zaposlovanja v velikih podjetjih z 250 zaposlenimi ali več. Do poletja bo namreč zaposlovalo skoraj vsako tretje vprašano veliko podjetje, kar je približno enako kot pred letom dni. A spomnimo, velika podjetja imajo tudi sicer največ težav pri zaposlovanju – kar 70 odstotkov jih je v decembrski anketi zavoda za zaposlovanje povedalo, da se srečujejo s pomanjkanjem ustreznih kandidatov.

Več zaposlovanja bo tudi v srednjih podjetjih (18 odstotkov jih je napovedalo rast zaposlovanja), medtem ko bo najbolj skromno še naprej v mikro podjetjih (zgolj sedem odstotkov vprašanih podjetij napoveduje zaposlovanje v prihodnjih treh mesecih).

Katera podjetja bodo najbolj zaposlovala

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja, v odstotkih

Vir: Manpower; op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

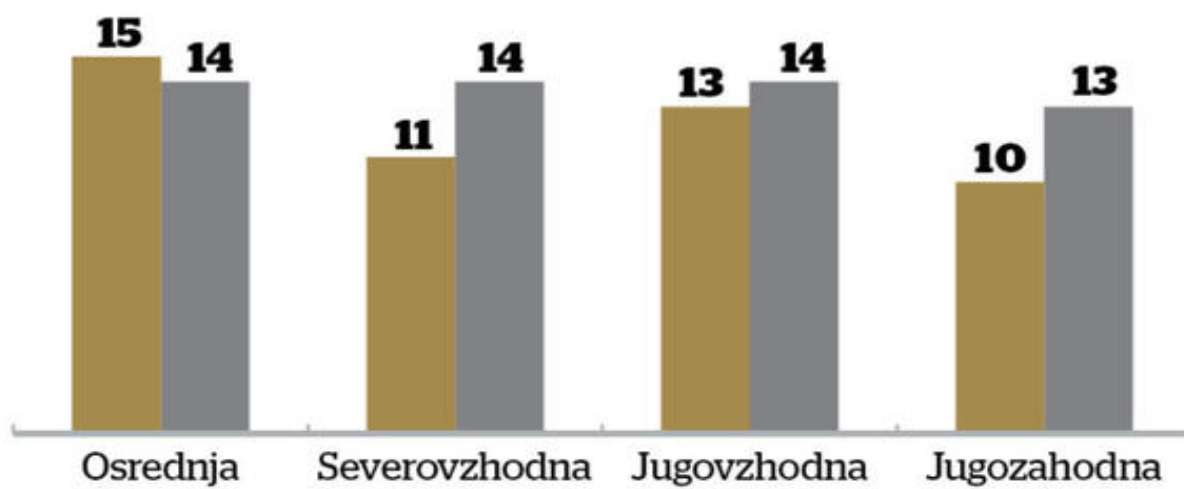
Kako bodo zaposlovali po regijah

Po slovenskih regijah bo do poletja največ zaposlovanja v jugozahodni regiji, kjer je dodatne zaposlitve napovedalo 17 odstotkov delodajalcev. Neto napoved zaposlovanja za to regijo znaša 16 odstotkov, kar je tri odstotne točke bolje kot pred letom dni. Nekoliko manj zaposlovanja pa se obeta v jugozahodni in osrednjeslovenski regiji, kjer pa se je sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja medletno znižala za odstotno točko, na 11 odstotkov.

V katerih regijah bodo največ zaposlovali

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja, v odstotkih

■ II. četrletje 2018
■ II. četrletje 2019

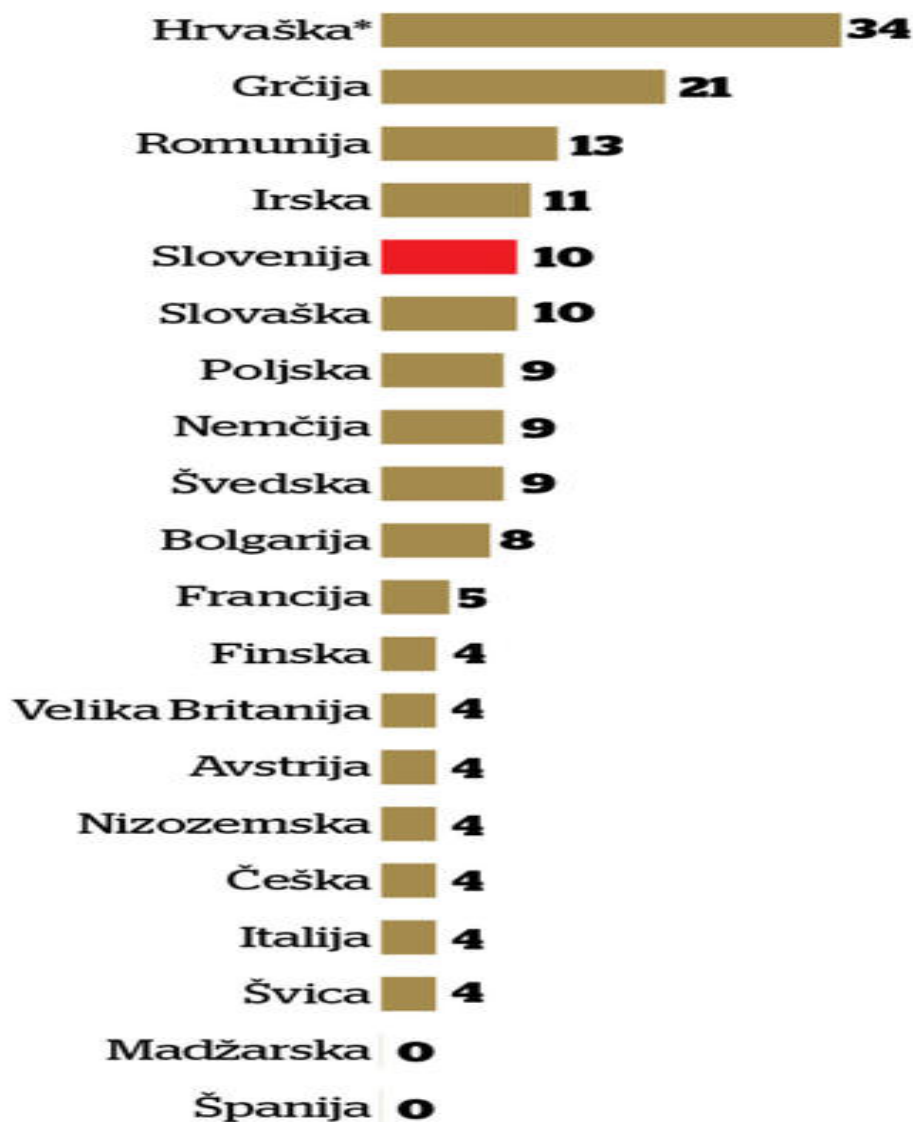
Vir: Manpower; op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

Hrvati prvi, Madžari na repu

Hrvaška po napovedih zaposlovanja v vrhu regije EMEA

▶ sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja, v odstotkih

II. četrtnetje 2019

Op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti; *za Hrvaško podatek ni sezonsko prilagojen, saj so napoved pripravili prvič.

Vir: Manpower

V regiji **EMEA** (Evropa, Bližnji vzhod, Afrika) smo se z nekoliko skromnejšimi napovedmi uvrstili na peto mesto skupaj s Slovaško. Najbolj optimistični so Hrvati, kjer se je neto napoved spet precej izboljšala in znaša kar 34 odstotkov. Lestvico najboljših treh držav z najbolj optimističnimi napovedmi delodajalcev zaokrožujeta Grčija in Romunija.

Sosednja Madžarska je z najbolj pesimističnimi napovedmi strmoglavila na rep lestvice (s četrtega mesta v prvem letošnjem četrtletju, medletno pa se je neto napoved zaposlovanja znižala za 18 odstotnih točk).

Dobre napovedi za nemško proizvodnjo

Nemčija in Avstrijo, za Slovenijo pomembni izvozni partnerici, sta v anketi Manpowerja nakazali precej stabilno zaposlovanje do poletja. V Nemčiji sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja znaša devet odstotkov (kar je enako kot leto prej), medtem ko v Avstriji štiri odstotke (medletno dve odstotni točki manj).

Do poletja najbolj spodbudno glede zaposlovanja kaže nemški proizvodnji (neto napoved zaposlovanja je 13 odstotkov, kar je odstotno točko več kot lani) in logistiki, transportu, komunikacijam (15 odstotkov oz. medletno za sedem odstotnih točk več). Dobro kaže tudi nemški finančni in zavarovalniški panogi (13 odstotkov, medletna rast za pet odstotnih točk), precej slabše pa nemškemu **gradbeništvu** (šest odstotkov, kar je za 11 odstotnih točk manj kot lani in štiri odstotne točke manj kot v prejšnjem četrtletju).

V sosednji Avstriji od naštetih panog najbolje kaže finančni panogi (osemodstotna neto napoved zaposlovanja, kar je medletno za štiri odstotne točke več), medtem ko sta medletno najslabši napovedi za avstrijsko proizvodnjo in logistiko (v obeh za šest odstotnih točk na sedem oziroma -1 odstotek). Stabilne napovedi do poletja pa so v avstrijskem **gradbeništvu** (sezonsko prilagojena neto napoved znaša sedem odstotkov).

Optimizem slovenskih podjetij zvođenel - najslabše napovedi zaposlovanja v zadnjih dobrih dveh letih

Do poletja bo največ zaposlovanja v proizvodnji in logistiki

LANA DAKIĆ
lana.dakic@finance.si

Čprav so februarski podatki zavoda za zaposlovanje kazali zelo obetaven začetek sezone v gradbeništvu, pa anketa kadrovske multinacionalke ManpowerGroup za to panogo kaže precej slabše napovedi. Tudi na ravni države bo zaposlovanje do začetka poletja skromnejše kot prejšnje mesece, saj je zaposlovanje napovedalo zgolj 15 odstotkov vprašanih podjetij.

V anketi ManpowerGroup je sodelovalo 620 podjetij, ki so za prihodnje tri mesece precej zadržana pri napovedih. Največ zaposlovanja so napovedali delodajalci v prometu, logistiki in komunikacijah, kjer bo do poletja zaposlovala slaba petina podjetij. V proizvodnji je zaposlovanje napovedalo 16 odstotkov podjetij, enako tudi v gostinstvu, kjer pa se začenja precej bolj optimistično sezonsko zaposlovanje kot pred letom dni.

Do poletja bo zaposlovala dobra osmina podjetij

Sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja - to je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast zaposlovanja, in tistimi, ki pričakujejo upad - za letošnje drugo četrtletje na ravni države znaša deset odstotkov, kar je najmanj od konca leta 2016. Medletno je napoved nižja za eno odstotno točko.

Na ravni države je tako dodatno zaposlovanje napovedalo 15 odstotkov vprašanih podjetij, približno 80 odstotkov pa ne pričakuje sprememb. »Po ugodnem začetku leta slovenski delodajalci izkazujejo manj samozavesti,« pravi Nebojša Bišup,

regionalni vodja Manpowerja. Med razlogi našteva več negotovosti, od brexita do nepredvidljivega poslovnega okolja, kot tudi pomanjkanje primernih kadrov.

Slabše napovedi za gradbeništvu

Gradbeništvu je lanskega decembra po anketi zavoda za zaposlovanje za letos delovalo kot gonilna sila zaposlovanja (7,9-odstotna rast zaposlovanja), zidarji so bili denimo najbolj iskan kader v letošnjem februarju. A Manpowerjeva neto napoved zaposlovanja za prihodnje četrtletje znaša zgolj štiri odstotke, kar je za 20 odstotnih točk manj kot v letošnjem prvem četrtletju, medletno pa šest odstotnih točk manj. Da bo zaposlovanje nekoliko slabše, so nakazali že podatki o februarski gospodarski klimi.

Nekoliko slabše so medletno tudi napovedi v rudarstvu in energetiki. V teh panogah bo do poletja zaposlovala približno desetina podjetij.

V gostinstvu precej bolj spodbudno kot lani

Najvišje neto napovedi zaposlovanja za prihodnje četrtletje najdemo v proizvodnji, 19 odstotkov (medletno nižje za eno odstotno točko), transportu, logistiki in komunikacijah, 18 odstotkov (enako kot pred letom dni), in financah, zavarovalništvu ter poslovnih storitvah, kjer je neto napoved zaposlovanja 14-odstotna (eno odstotno točko višja kot leto prej).

Medletno so sicer neto napovedi zaposlovanja najbolj zrasle v kmetijstvu (za 11 odstotnih točk) in pa gostinstvu ter hotelirstvu (za deset odstotnih točk).

Gonilo zaposlovanja velika podjetja

Tudi v prihodnjih treh mesecih bo največ zaposlovanja v veli-

kih podjetjih z 250 zaposlenimi ali več. Do poletja bo namreč zaposlovalo skoraj vsako tretje vprašano veliko podjetje, kar je približno enako kot pred letom dni. A spomnimo, velika podjetja imajo tudi sicer največ težav pri zaposlovanju - kar 70 odstotkov jih je v decembrski anketi zavoda za zaposlovanje povedalo, da se srečujejo s pomanjkanjem ustreznih kandidatov.

Več zaposlovanja bo tudi v srednjih podjetjih (18 odstotkov jih je napovedalo rast zaposlovanja), medtem ko bo najbolj skromno še naprej v mikro podjetjih (zgolj sedem odstotkov vprašanih podjetij napoveduje zaposlovanje v prihodnjih treh mesecih).

Kako bodo zaposlovali po regijah

Po slovenskih regijah bo do poletja največ zaposlovanja v jugozahodni regiji, kjer je dodatne zaposlitve napovedalo 17 odstotkov delodajalcev. Neto napoved zaposlovanja za to regijo znaša 16 odstotkov, kar je tri odstotne točke bolje kot pred letom dni. Nekoliko manj zaposlovanja pa se obeta v jugozahodni in osrednjeslovenski regiji, kjer pa se je sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja medletno znižala za odstotno točko, na 11 odstotkov.

Hrvati prvi, Madžari na repu

V regiji EMEA (Evropa, Bližnji vzhod, Afrika) smo se z nekoliko skromnejšimi napovedmi uvrstili na peto mesto skupaj s Slovaško. Najbolj optimistični so Hrvati, kjer se je neto napoved spet precej izboljšala in znaša kar 34 odstotkov. Lestvico najboljših treh držav z najbolj optimističnimi napovedmi delodajalcev zaokrožujeta Grčija in Romunija.

Sosednja Madžarska je z najbolj pesimističnimi napovedmi strmoglavila na rep lestvice (s četrtega mesta v prvem letošnjem četrtletju, medletno pa se je neto napoved zaposlovanja znižala za 18 odstotnih točk).

Dobre napovedi za nemško proizvodnjo

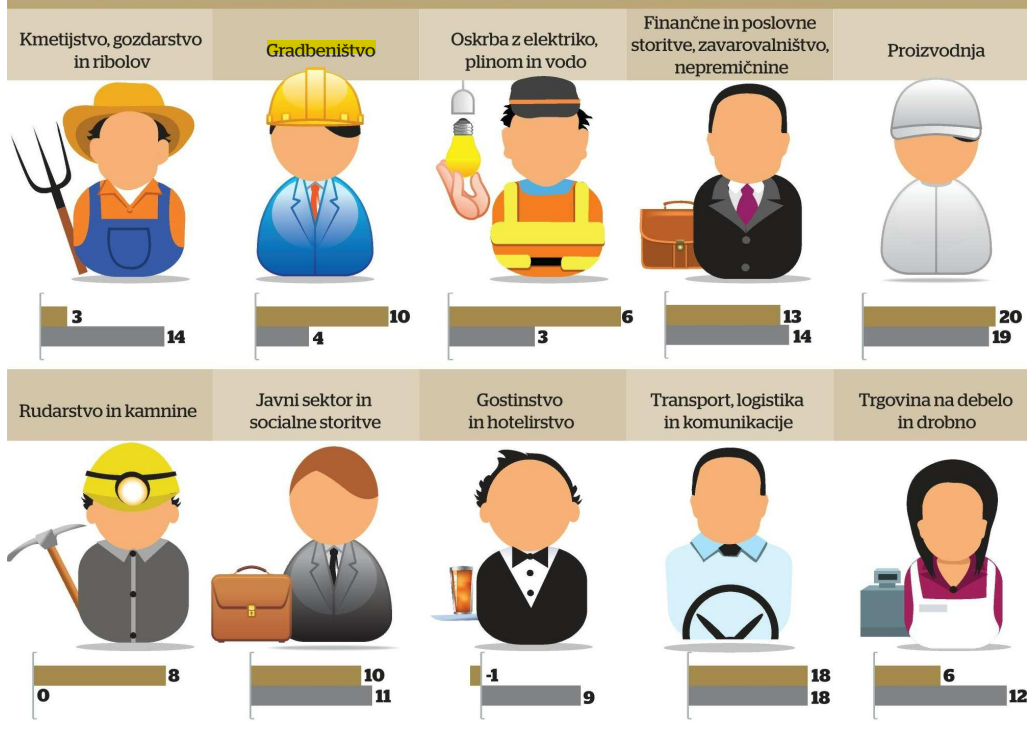
Nemčija in Avstrija, za Slovenijo pomembni izvozni partnerici, sta v anketi Manpowerja nakazali precej stabilno zaposlovanje do poletja. V Nemčiji sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja znaša devet odstotkov (kar je enako kot leto prej), medtem ko v Avstriji štiri odstotke (medletno dve odstotni točki manj).

Do poletja najbolj spodbudno glede zaposlovanja kaže nemški proizvodnji (neto napoved zaposlovanja je 13 odstotkov, kar je odstotno točko več kot lani) in logistiki, transportu, komunikacijam (15 odstotkov oziroma medletno za sedem odstotnih točk več). Dobro kaže tudi nemški finančni in zavarovalniški panogi (13 odstotkov, medletna rast za pet odstotnih točk), precej slabše pa nemškemu gradbeništvu (šest odstotkov, kar je za 11 odstotnih točk manj kot lani in štiri odstotne točke manj kot v prejšnjem četrtletju).

V sosednji Avstriji od naštetih panog najbolje kaže finančni panogi (osem odstotna neto napoved zaposlovanja, kar je medletno za štiri odstotne točke več), medtem ko sta medletno najslabši napovedi za avstrijsko proizvodnjo in logistiko (v obeh upad za šest odstotnih točk, na sedem oziroma -1 odstotek). Stabilne napovedi do poletja pa so v avstrijskem gradbeništvu (sezonsko prilagojena neto napoved znaša sedem odstotkov).

Slovenska podjetja najbolj optimistična v regiji

Neto napoved zaposlovanja po panogah v Sloveniji, sezonsko prilagojena v odstotkih

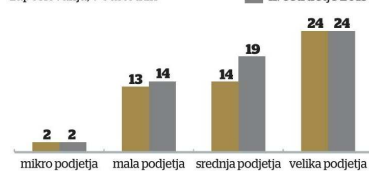

Op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju, in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

■ II. četrtnje 2018 ■ II. četrtnje 2019
Vir: Manpower

Katera podjetja bodo najbolj zaposlovala

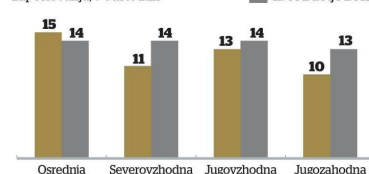
sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja, v odstotkih

Vir: Manpower; op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju, in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

V katerih regijah bodo največ zaposlovali

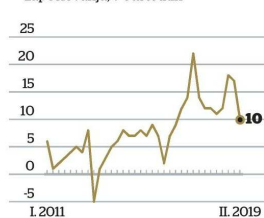
sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja, v odstotkih

Vir: Manpower; op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju, in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

Občutno nižja neto napoved zaposlovanja

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja, v odstotkih

Vir: Manpower; op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju, in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti.

TOP 10 najbolj iskanih poklicev v Sloveniji v prvi polovici 2019

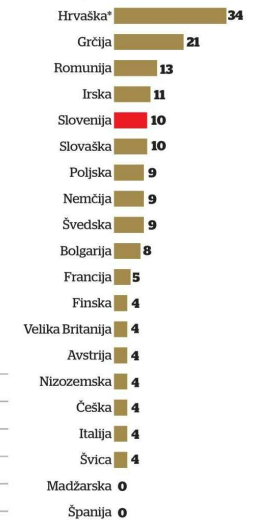
1. vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev
2. proizvodni delavci
3. prodajalci
4. varilci
5. zidarji
6. skladiščniki, nabavniki, prodajniki
7. orodjarji
8. tesarji
9. elektroinštalaterji
10. varnostniki

Vir: ZRSZ - napovednik zaposlovanja

Hrvaška po napovedih zaposlovanja v vrhu regije EMEA

sezonsko prilagojena neto napoved zaposlovanja, v odstotkih

II. četrtnje 2019

Op.: neto napoved zaposlovanja je razlika med deležem delodajalcev, ki pričakujejo rast v zaposlovanju, in deležem delodajalcev, ki pričakujejo upad zaposlovanja v svojem podjetju ali enoti; *za Hrvaško podatek ni sezonsko prilagojen, saj so napovedi pripravili prvič. Vir: Manpower

INTERVJU: Riccardo Viaggi, generalni sekretar Evropskega združenja za gradbeno opremo

Letos ne pričakujemo razcveta, a prav hudo tudi ne bo

Leto 2018 je bilo zelo pozitivno in je presešlo pričakovanja. Predvidevamo, da 2019 ne bo še eno leto razcveta, vendar tudi ne bo negativno, pravi Riccardo Viaggi, generalni sekretar Evropskega združenja za gradbeno opremo (CECE). Viaggi bo eden izmed govorcev na 2. gradbeni konferenci Biznis & trendi v gradbeništvu, ki bo 26. in 27. marca v Portorožu.

■ Kako ocenjujete gradbeni sektor na evropskem trgu in tudi globalno v minullem letu?

Gradbeništvu je lani okrevalo že četrto leto zapored. V prvi polovici leta se je rast nadaljevala, čeprav počasneje kot naložbe v opremo. Na splošno so gradbene naložbe v drugem četrtletju 2018 rasle že 12. četrtletje zapored.

■ Kako se je to poznalo pri prodaji gradbene opreme?

Evropski sektor gradbene opreme je lani prinesel še eno prijetno presenečenje. V nasprotju s pričakovani trga, ki se že približuje zasičenosti, je prišlo do nadaljnje rasti. Prodaja opreme v Evropi je rasla s dvomestno stopnjo. Več informacij bomo do sredine marca objavili na naših spletnih straneh.

■ Kakšno je razmerje med nakupom in najemom gradbene opreme?

Tesno sodelujemo z Evropskim združenjem za najem (European Rental Association), ki objavlja zelo obsežno poročilo. Ta dokument kaže vse večji pomen poslovnega modela najema v Evropi, čeprav z velikimi razlikami.

Najem za mini bagre se je gibal od 80 odstotkov v Združenem kraljestvu do 25 odstotkov v Italiji, na Portugalskem pa je bil le petodstoten. Pri nakladalnikih na kolesih pa gre v povprečju v 70 odstotkih za nakup, v 30 odstotkih pa za najem. Čedalje večji pomen najema nas vodi k sodelovanju s podjetji in njihovimi predstavniki pri razvoju industrijskih rešitev, ki koristijo vsem uporabnikom strojev. Kot primer naj navedem, da smo v projekt digitalizacije vključili Evropsko združenje za najem, kar je bilo uspešno v smislu prispevka in bogatenja dela.

■ Kako so trgi EU združljivi z vidika zakonodaje in tehničnih predpisov za gradbene stroje in opremo?

V EU je naša glavna dodana vrednost popolna uskladitev ureditve, ki ustvarja resnično enoten trg, na katerem se veliko trgovanja dogaja prek meja nacionalnih držav članic EU. S svetovnega vidika močno pozivamo k nadaljnji uskladitvi zakonodaje, da bi čim bolj zmanjšali konkurenčne prednosti, ki izvirajo iz razlik v regulativnih obremenitvah. Zelo dobro vemo, da se EU zavzema za boj proti podnebnim spremembam, in ponosni smo, da naši stroji precej pripomorejo k zmanjševanju izpustov in čistejšemu urbanemu okolju. Te politike morajo biti enake po vsem svetu. Naše prizadevanje v tej smeri je tudi mednarodno sodelovanje z drugimi združenji, ki zastopajo proizvajalce gradbene opreme. Dejansko imamo odprt dialog z našimi ameriški, kitajskimi, japonskimi, korejskimi in indijskimi kolegi, s katerimi se redno srečujemo, da bi rešili skupne težave naše industrije.

■ Ali lahko komentirate raziskovalne in razvojne smerice v gradbeni mehanizaciji in opremi za prihodnjih od tri do pet let?

Glavni trend našega sektorja na področju raziskavin razvoja je gotovo digitalna preobrazba tehnologij. Pred kratkim smo na našem tehničnem srečanju na visoki ravni gostili oddelek evropske komisije, pristojen za raziskave in razvoj. Veseli smo, da se bo program Horizon Europe še razširil. Evropsko komisijo pozivamo, naj opredeli prave prednostne naloge in strateško pomembne vodilne verige evropske industrije.

■ Imate kakšne povratne informacije od proizvajalcev, kako učinkovito upravljavci strojev uporabljajo nove tehnologije?

Na zadnjem kongresu CECE smo imeli raziskovalca iz European Trade Union Instituta, ki nam je povedal, da te nove tehnologije dejansko spreminjajo pogled operaterjev na njihovo vlogo pri ravnanju s stroji. Prav tako nam je povedal, da iz tega izhaja velikanska dodana vrednost - seveda se s programsko opremo in senzorji, ki ljudem pomagajo pri vodenju zapletenih strojev, izboljšuje varnost.

■ Kako proizvajalci opreme izvajajo sistematično izobraževanje in usposabljanje za uporabo novih tehnologij v gradbenih strojih?

Še vedno je premalo ozaveščenosti o tem, kaj lahko ti stroji zdaj počnejo, tudi zato, ker se mora njihov delež na trgu povečati. Usposabljanje je odločilnega pomena in večina naših blagovnih znamk je zavezana k temu, vendar pa morajo tudi javni organi vlagati v vnovično usposabljanje in izpopolnjeva-

nje delavcev na gradbiščih.

■ Kakšna je napoved CECE za leto 2019, katere poslovne gonilne sile bi omenili?

Številne države v EU še vedno rastejo zaradi naložb v stanovanjanje. Drugje imajo trdne infrastrukturne projekte, ki pomikajo napovedi navzgor. Leto 2018 je bilo zelo pozitivno, saj so številke presegle že tako pozitivne napovedi. Pričakuje se, da 2019 ne bo še eno leto razcveta, vendar tudi ne bo negativno. Priprava napovedi je velik izziv.

■ Kakšen bi bil lahko vpliv brexita na trg gradbene opreme?

Seveda je čutiti veliko zaskrbljenost glede tega, kar se dogaja na turškem trgu, in glede nepredvidljivih posledic brexita, ki lahko pokvarijo rast v drugem četrtletju 2019.

■ Kako komentirate rastoč tržni delež kitajskih gradbenih podjetij v Evropi? Največji hrvaški gradbeni projekt v letu 2019, most na Pelješac, na primer, izvaja podjetje China Road and Bridge Corporation.

Glede na globalno konkurenčnost evropskih proizvajalcev in blagovnih znamk je za naš sektor najpomembnejša dimenzija kitajski trg kot rastoči izvozni trg. To je bilo jasno na sejmu Bauma Kitajska v Šanghaju, ki sem se ga udeležil novembra 2018. Da bi se to zgodilo, je zelo pomembno, da EU pozovemo, da zagovarja vrednote odprtosti in vzajemnosti na svetovni ravni. In prav to je ena od glavnih točk našega Volilnega manifesta (Elections Manifesto), ki je bil pred kratkim predstavljen v Bruslju pred glavnimi ustanovami EU.

■ Kaj je namen tega mani-

festa?

CECE kot glas proizvajalcev gradbene opreme poziva evropske politične stranke, vse kandidate in izvoljene poslance evropskega parlamenta, naj postavijo industrijo na prvo mesto. V Volilnem manifestu poudarjamo pomembnost ambiciozne industrijske strategije, da bi Evropa ostala konkurenčna na svetovnem prizorišču. Industrija in proizvodnja morata postati prednostni nalogi oblikovanja politik EU v obdobju 2019-2024.

■ Kaj pričakujete od Baume 2019?

Bauma, ki je največji svetovni sejem gradbene opreme na svetu in tudi sejemski partner organizacije CECE, je zelo pomemben datum na našem koledarju za leto 2019. Bauma 2019 se bo osredotočila na digitalizacijo, trajnost in učinkovitost. To so megatrendi, ki spodbujajo našo industrijo. Pričakujem, da bom videl najboljše prakse v industriji, dobro udeležbo tako razstavljalcev kot obiskovalcev ter zaznamoval razstavo z navzočnostjo in opaznostjo CECE.

■ Opažamo, da ima CECE zelo proaktivno vlogo. Kateri so glavni cilji za leto 2019 in kako jih boste dosegli?

Spodbujanje opaznosti in političnega priznanja sektorja gradbene opreme je naša glavna prednostna naloga. To je zlasti pomembno zaradi evropskih volitev spomladi 2019 in imenovanja nove evropske komisije. Z razvojem notranjega sistema CECE, ki se še bolj osredotoča na zagovornišvo in komunikacijo v podporo ključnim tehničnim dosjajem, želim povečati ozaveščenost o sektorju gradbene opreme med oblikovalci politik EU v Bruslju in drugimi odločevalci in mnenjskimi vodji ter krepiti CECE za optimalno zastopanje interesov sektorja.

■ Intervju je bil prvotno objavljen v strokovni reviji Mineral, ki je izšla februarja letos.

Kaj je CECE

■ Evropsko združenje za gradbeno opremo (CECE) združuje evropske proizvajalce gradbene opreme in zastopa interese nacionalnih združenj proizvajalcev gradbene opreme iz 13 evropskih držav. Ta sektor sestavlja približno 1.200 podjetij, zaposluje okoli 300 tisoč ljudi, njegovi letni prihodki pa znašajo okoli 40 milijard evrov. Trajnostna in inovativna mehanizacija tega sektorja je delovno orodje gradbenikov ter jim pomaga pri gradnji hiš, pisarn, tovarn, cest, železnic in mostov, ki služijo prebivalcem vsega sveta. CECE usklajuje stališča svojih članov (nacionalnih združenj) in njihovih članov (proizvajalcev gradbene opreme) s ciljem doseči pošteno in konkurenčno regulativno okolje prek usklajenih standardov in drugih ustreznih sredstev ekonomske politike.

CECE kot glas proizvajalcev gradbene opreme poziva evropske stranke, vse kandidate in prihodnje izvoljene poslance evropskega parlamenta, naj postavijo industrijo na prvo mesto.

Lumar in Roto letošnja dobitnika znaka kakovosti v graditeljstvu

Lumar je okoljsko priznanje ZKG dobil za razvoj sistemskih rešitev za skoraj ničenergijske hiše, ki jih proizvajajo pod lastno blagovno znamko, Roto pa za malo čistilno napravo ecoBbox SBR-Q.

Lumarjeve nizkoenergijske hiše

Lumarjeva razvojna skupina je z namenom doseči merila energetske visoko učinkovitih hiš izvedla več razvojnoraziskovalnih nalog, ki so jih prijavi na Javno agencijo RS za raziskovalno dejavnost (ARRS). Gre za optimizacijo štirih konstrukcijskih sistemov Lumarjevih zunanjih sten, in sicer Prestige, Pasiv Energy, Pasiv Energy Eco in Masiv. Pri tem so analizirali in rešili detajle za preprečitev toplotnih mostov in podzidka, zagotovili ciljno zrakotesnost ovoja stavbe, zagotovili primerno vgradnjo stav-

bnih elementov, izboljšali zvočno izolativnost medetažne konstrukcije in optimizirali sistema ogrevanja ter prezračevanja.

S temi raziskovalnimi projekti so razvili ustrezne sistemske rešitve, ki jih bodo lahko uporabili pri proizvodnji vseh svojih hiš. Gre za tipske hiše in hiše po zasnovah lastnega arhitekturnega biroja ali zunanjih arhitektov. Za ustreznost vseh naštetih sistemskih rešitev imajo pridobljena ustrezna potrdila in dokazila neodvisnih inštitucij.

Rotova čistilna naprava

Podjetje Roto je priznanje ZKG za razvojno tehnološki dosežek letos prejelo že šestič. Tokrat so nagradili njihovo malo čistilno napravo ecoBbox SBR-Q, podprto s telemetričnim nadzorom nad delovanjem malih čistilnih naprav. Ta nadgradnja dosedanjih bioloških čistilnih naprav

s tako imenovanim SBR-delovanjem oziroma cikličnim čiščenjem odpadnih vod je na trgu novost. V dobrem letu dni jim je uspelo prodati deset tovrstnih čistilnih naprav.

Čistilno napravo sestavljata vodotesen in mehansko stabilen rezervoar, primeren tudi za povozne površine in območja z visoko podtalnico, ter sodobna krmilna tehnologija z oddaljenim pametnim nadzorom in sistemom za prenos ter pretvorbo podatkov v računalniško obliko. Njeno delovanje je mogoče nadzorovati s tablico ali mobilnim telefonom, prek katerih se lahko na daljavo spremlja poraba energije, analizirajo podatki, naročajo potrebni servisi in preklaplja med rednim in počitniškim delovanjem. Za čistilno napravo imajo ustrezne certifikate, med katerimi je tudi certifikat Nacionalnega inštituta RS za javno zdravje.

Oznaku kakovosti v graditeljstvu

■ Znak kakovosti v graditeljstvu, ki ga podeljuje Gradbeni inštitut ZRMK, je neobvezni certifikacijski znak, s katerim so označeni izdelki, storitve, naprave in sistemi, ki izpolnjujejo najvišje in mednarodno primerljive zahteve glede kakovosti. Pri tem se ocenjuje celovita kakovost - od naročnika, uporabnika, lastnika do širšega družbenega okolja. Priznanje je promocija kakovostnih izdelkov, storitev, naprav in sistemov.

■ Podjetje Roto je priznanje ZKG za razvojno tehnološki dosežek letos prejelo že šestič. Tokrat so nagradili njihovo malo čistilno napravo ecoBbox SBR-Q, podprto s telemetričnem nadzorom.

■ Lumar je optimiziral štiri konstrukcijske sisteme zunanjih sten, in sicer Prestige, Pasiv Energy, Pasiv Energy Eco in Masiv.

Obiski krajevnih skupnosti

Z namenom spoznavanja problematike, potreb, želja in načrtov župan Tine Radinja nadaljuje obiske krajevnih skupnosti.

KLAVDIJA ŠKRBO KARABEGOVIČ

FOTO: TINA DOKL

▣ Vsak teden obiščete eno krajevno skupnost. O čem teče beseda in kaj ste spoznali?

»Res je, skoraj vsak teden obiščem eno krajevno skupnost. Med obiski se s predsedniki, včasih tudi s člani krajevnih skupnosti pogovorimo o širši problematiki, potem si pa na terenu ogledamo stvari, ki zahtevajo večjo pozornost ali večja občinska sredstva. Prosil sem vse krajevne skupnosti, da sestavijo plan prioritete za prihajajoče in naslednje leto, zato da lahko skupaj pripravimo projekte in začnemo z delom. Takšen način dela je nujen. Namreč ogromno tistega, kar krajani in krajanke najbolj občutijo in opazijo, se zgodi prav v krajevnih skupnostih. Ravno zato se mi zdi smiseln že uveljavljeni sistem financiranja krajevnih skupnosti, torej da imajo del proračuna, s katerim razpolagajo na podlagi prioritete. Hkrati pa je pomembna tudi ta pozornost, sodelovanje in spoštovanje pomena njihovega dela ter seveda podpora pri sami pripravi, izvedbi, idejah ...«

▣ Udeležili ste se tudi posveta slovenskih županov in županij. Kakšen je bil njegov namen?

»Posvet oziroma strokovno srečanje je imelo v dveh dneh dve različni temi.

»Prosil sem vse krajevne skupnosti, da sestavijo plan prioritete za prihajajoče in naslednje leto, zato da lahko skupaj pripravimo projekte in začnemo z delom. Takšen način dela je nujen. Namreč ogromno tistega, kar krajani in krajanke najbolj občutijo in opazijo, se zgodi prav v krajevnih skupnostih.«

Župan Tine Radinja na prireditvi ob podelitvi priznanj krvodajalcem

Prvi dan je bilo govora predvsem o zakonodaji, drugi dan pa o prostorski in okoljski politiki. Oba dneva sta bila zelo izobraževalno naravnana. Ministrstvo za finance in Ministrstvo za javno upravo, v drugem delu pa Ministrstvo za okolje in prostor so imeli predstavitev, kaj je tisto ključno, kar pripravljajo v prihodnosti in vpliva na življenje občin. Po drugi strani pa so predstavili tudi zakonodajni okvir, v katerem delujemo županje in župani. Skupnost občin Slovenije se je zelo potrudila, da je bilo strokovno srečanje vsebinsko zelo bogato. Poleg tega smo med odmori župani in županje izmenjevali mnenja in izkušnje.«

▣ Čeprav ste praktično šele dobro začeli z županovanjem, pa ste že večkrat bili v Ljubljani na sestankih z Direkcijo RS za infrastrukturo, na različnih ministrstvih ...

»Kot občina zelo malo stvari lahko naredimo sami. Ne nazadnje skozi občino poteka državna infrastruktura, državne ceste, železnice in tukaj smo lahko uspešni samo, če se zelo veliko

pogovarjamo, če predstavljamo svoje potrebe in želje na pristojnih ministrstvih, Direkciji RS za infrastrukturo, agencijah.

Na dosedanjih sestankih smo dali največ poudarka državnim cestam, ki potekajo skozi Škofjo Loko in so nujno potrebne rekonstrukcije. Se pravi vse od Reteč do Podlubnika in potem tudi od Podlubnika naprej v Selško dolino, kjer se pripravlja rekonstrukcija te regionalne ceste. O prihodnjih projektih pa je daleč največ besede teklo o projektu kolesarskih poti in stez.

Skupaj z državo bomo v tem mandatu izpeljali kar nekaj zelo pomembnih projektov.«

▣ V prejšnjem mandatu, pa tudi že sedaj, so svetniki omenili, da bi se lahko bolje uredilo krožišče pri Starem Dvoru, ki sicer velja kot začasno, a je že lepo vrsto let stalnica. Veliko Ločanov je mnenja, da je to prvo ogledalo Loke, ko se nekdo pripelje v tisočletno lepoticco ...

»Se strinjam. Mislim, da morajo biti krožišča urejena, ne polna pleve-

la; hkrati pa nisem naklonjen postavljanju kakršnihkoli skulptur, plastik ali drugih izrazov lokalne pripadnosti. Če že postavljamo spomenike, imamo za to trge ali druge bolj monumentalne prostore, kamor jih lahko umeščamo. Se pa strinjam, da morajo biti krožišča urejena, in temu bo treba v prihodnje nameniti več pozornosti.«

■ **O tem, da je potreben nov zdravstveni center, ni več dvoma. Zaradi novega mandata je treba tudi formirati novo skupino, ki bo odločala o lokaciji zdravstvenega centra. Ali je ta skupina že formirana, in če ni, kdaj bo ter kdaj lahko pričakujemo potrditev lokacije tudi na občinskem svetu?**

»Skupino, ki ji je potekel mandat skupaj s potekom mandata bivšega župana, sem že formiral. V kratkem se bomo tudi prvič dobili, prav tako načrtujemo sestanek z Osnovnim zdravstvom Gorenjske. Prosil sem vse institucije, da imenujejo člane po svoji želji, in večinoma so se odločili za iste člane. Upam, da bomo čim prej dobili odločitev o najustreznejši lokaciji, vsekakor pa bi lokacija morala biti znana do poletja.«

■ **Ta četrtek bo potekala seja. O čem bodo odločali občinski svetniki?**

»Zelo pomembna točka bo sprejem proračuna v drugem branju; nadalje predlog načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem; odlok o postopkih, pogojih in merilih za sofinanciranje letnega športa; predlog odloka o določitvi stroškov lokacijske preveritve, ki ga prinaša nov **gradbeni zakon**, s katerim bo moč vlagati manjše popravke; predlog odloka o turistični in promocijski taksi; osnutek odloka o ustanovitvi javnega lekarniškega zavoda Gorenjske; novelirali bomo Lokalni energetskega koncept in predstavili poročilo o ukrepih iz slednjega za lansko leto. Zanimiva bo tudi točka o letnem programu športa v občini ter predstavitev akcijskega načrta za doseganje meril znaka Slovenija Green. Nadalje predlog določitve nove ekonomske cene v vrtcu. Cene se bodo zvišale za dobrih šest odstotkov, kar je pričakovano, saj so se z začetkom leta povečale plače po-

»Mislim, da morajo biti krožišča urejena, ne polna plevela; hkrati pa nisem naklonjen postavljanju kakršnihkoli skulptur, plastik ali drugih izrazov lokalne pripadnosti. Če že postavljamo spomenike, imamo za to trge ali druge bolj monumentalne prostore, kamor jih lahko umeščamo.«

močnicam vzgojiteljic in vzgojiteljicam skladno s pogajalnji med vlado in sindikati. Tako da smo kar veseli, da smo zadržali dvig cen na omenjeni višini, saj to tudi ni edini strošek v vrtcu, ki raste. Rastejo še plače vseh ostalih, ki niso pedagoški kader, stroški čiščenja itd. Dvig ekonomske cene vrtca seveda pomeni šestodstotni dvig cene za starše in hkrati za občino, tako da bomo morali proračun v tem delu popravljati z rebalansom za kar 140 tisoč evrov. Na seji bo nadvse zanimivo tudi poročilo o varnosti v občini, poročali bodo policija, gasilci, civilna zaščita in redarstvo. Čaka nas torej vsebinsko zelo bogata seja.«

■ **Na Facebook strani vsak petek objavite Županovo minutko. Za kaj pravzaprav gre?**

»V Županovi minutki predstavim delo preteklega tedna, predvsem pa raznovrstnost stvari, ki jih župan in občinska uprava pravzaprav pokrivamo. Vidi se, da res noben teden ni enak drugemu tednu; da se ogromno dela tudi na terenu. Odziv občanov je zelo dober. Zelo sem vesel, ker jih naše delovanje zanima. To se mi zdi dober komunikacijski kanal še posebno za tiste občane, ki nikoli ne zaidejo na občino ali imajo z njo zelo malo opravka.«